DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 193. SZÁM. 1930 AUGUSZTUS 28. CSÜTÖRTÖK

12 FILLÉR

Ohó!

Előttünk fekszik a szociáldemokrata szakszervezetek által kibocsátott és a hatóság által elkonfiskált röpirat egy példánya és figyelemmel olvasgatjuk minden mondatát pontról-pontra. Az első, ami szembeötlik ennél a röpiratnál a szociáldemokratáknak az a törekvése, hogy mondanivalóiknak minél tárgyilagosabb szinezetet adjon, illetve, hogy ennek benyomását támassza a nem szociáldemokrata elveket valló olvasónál is.

A munkanélküliség ügyében invitálja tüntető felvonulásokra a röpirat természetesen elsősorban a munkásságot, de mások is szivesen láttatnak. Hát hiszen a pártpolitikai elfogultságtól mentes ember előtt megérthető hogy Európa nagy problémájának a munkanélküliségnek megoldására, sürgős megoldására a legközvetlenebbül érdekeltek minden megengedett és törvényes eszközzel felhivják azok figyelmét, akiknek egyedül van hatalmuk ezt a kérdést rendezni.. Ha van valakinek joga a panaszkodásra, sérelmeinek feltárására, ugy kétségtelenül annak van mindenekfelett, aki akarna dolgozni, de nem tud, mert nincs mit, aki tisztelettel megakarná keresni legalább a minden napi kenyerét, de munkaalkalom hiján, kénytelen a napot lopni.

Megértjük, hogy ennek az európaszerte égető kérdésnek az államhatalom teljesitő képességének legszélsőbb határáig elmenő rendezését sürgeti a munkásság, és hiba volna az államhatalom részéről, ha belefojtaná a szót a panaszkodókba, — ha a panaszkodás külső formái és ezek mögött meghuzódó tendenciák nem teremtenének még rosszabb helyzetet.

A munkás szakszervezetek által kiadott röpirat egyik mondata azonban — ismételjük a röpirat tárgyilagos szinezetre való törekvésének látszata mellett is — a reflektornál élesebben reávilágit olyan tendenciákra, amelyek ellen egyakarattal síkra kell szállani az államhatalomnak egyaránt.

Ujból birtokba akarjuk venni az utcát! — ezt irja a röpirat és erre szólitja fel szeptember 1-ére az egész munkásságot. — Ujból? Ohó! Ehhez már nekünk is van egy pár szavunk, nemcsak az államhatalomnak. Még élénk, nagyon is élénk emlékezetünkben van, amikor ugyanebből a forrásból erőt meritve már egy alkalommal, a polgári társadalom jóindulatu asszisztenciája mellett már egyszer birtokba vette az utcát a tömeg és az ezt irányitó szociáldemokrácia, — mert hiszen ennél a mozgalomnál a polgári elemek csak ministráltak, és mit láttunk? Térült-fordult az idő és az utca kisiklott a birtokbevevők kezéből és jött a mob, amely játszi könnyedén lóditotta félre a szociáldemokráciát, a maga tehetetlen, gyáva polgári segédcsapataival együtt és az utcát felverte a gaz, békés nyugalmát éjjel-nappal lövések riogatták.

Ezt a játékot ujból nem játszuk végig. Ki hiteti el velünk, hogy az egész vonalon, éppen az emlitett első birtokbavétel utáni vereségtől legyengült szociáldemokrácia ma erősebb, mint akkor volt, a mikor jóformán az egész ország asszisztált neki és mégis az első rohamra hasra vágódott egy pár gazlelkü, emberi formájából kivetkőzött vad terrorista előtt.

Meg azután milyen jogon áll elő a röpirat a kemény hadüzenettel, hogy birtokba veszi az utcát? — **Hiszen ez az utca az enyém is, a tied is, az övé is; ez az utca éppenugy a lateineré, mint a kistőkésé, az iparosé, mint a kereskedőé,** egyszóval az egész polgári társadalomé, éppen olyan jogon, mint a munkásé, akár van munkaalkalma, akár nincs. Milyen forradalmi hang ez, hogy a társadalom egyik csoportja el akarja venni a másiktól, ami az övé és azzal kezdje a megbukott „Minden a mienk" cimü fércmüvet: „Az utca az enyém".

Ha a szociáldemokrácia ki akar menni az utcára és ezzel akar tüntetni, — ha a rend és békesség fenntartására abszolut garancia van, a maga igazai mellett, a kivánságuk teljesitését mérlegelés tárgyává lehet tenni; de abban a pillanatban, amikor azt mondják, hogy ők akarják birtokba venni azt, ami a másé is, a másoké is, abban a pillanatban minden embernek, aki nyomoruságos sorsunk egyetlen reménységeit, a rendet és nyugalmat nem akarja elherdálni, osztatlanul helyeselni kell az államhatalomnak erélyes, tiltó szavát: **én pedig az utcát nem engedem.**

Nem kétséges, hogy az egész polgári társadalom és annak minden tagozata ott fog állani ebben a kérdésben az államhatalom mellett nemcsak lélekben, hanem — ha kellene — az erőviszonyokat ismerve, erre sor nem kerülhet — a maga önfeláldozásával is.

Reméljük, hogy a munkásság higgadtabb vezérei oda fognak hatni, hogy a munkásság más uton és más formák között hozza tudomására a kormányzatnak a maga panaszait és nem fog sor kerülni az államhatalom és a hozzája csatlakozott egész polgári társadalom és a munkásság közötti egyenlőtlen harcra, amelynek kimenetele egy pillanatig se lehet kétes.

—

Albrecht főherceg szülei tudta és beleegyezése nélkül házasodott

Frigyes főhercegék nem ismerik el családtagul Albrecht teleségét

Budapest, aug. 26. Frigyes királyi herceg udvartartása a következő nyilatkozatot tette közzé: A lapokban megjelent azon közleményre, hogy Albrecht királyi herceg ur őfensége külföldön polgári házasságot kötött, legilletékesebb helyen azt az értesitést adták, hogy ezen házasság a fenséges szülők tudta és beleegyezése nélkül történt és az illető urnőt semmiesetre sem ismerhetik el a fenséges család tagjául.

Budapest, aug. 26. Albrecht főherceg házassága nemcsak a közvéleményt foglalkoztatja, hanem a magyar jogászköröket is, elsősorban abból a szempontból, hogy a magyar törvények szempontjából Albrecht főherceg külföldön kötött házassága hogyan áll meg, és olyan formák között történt-e a házasságkötés, amelyek a magyar törvényeknek megfelelnek?

E kérdés egyébként szóbakerült magában a főhercegi családban is s értesülésünk szerint Izabella főhercegnő Uri-utcai palotájában az elmult héten bizalmas megbeszélés volt, amelyen ezt a kérdést tárgyalták meg. — A főhercegnő Uri-utcai palotájában történt meg beszélésen résztvett két kiváló jogászunk is, akik elismert tekintélynek örvendenek ugy a házassági jog, mint a közjog terén. — Nemcsak e két kiváló jogásznak, hanem általában a magyar jogász világnak az az egyhangu véleményük, hogy **Albrecht királyi herceg külföldön kötött házassága alakilag, a magyar jog szempontjából, teljesen érvényes.**

Az a körülmény, hogy nem volt meg a fölmentés a kihirdetés alól, továbbá, hogy Albrecht főherceg nem rendelkezett olyan tanusitvánnyal, hogy a magyar törvények értelmében nincs semmi akadálya a házasságkötésnek, csupán tiltó, de nem érvénytelenitő okok, éppen ugy, mint ahogyan tiltó ok az a körülmény is, hogy a főherceg ifju hitvesének első férjétől való elválása óta még nem telt el tiz hónap, amit pedig a magyar törvények előirnak. Ez utóbbi ok alól egyébként gyakoriak a fölmentések is.

Ezek a tiltó okok azonban egyáltalán nem érintik magának a házasságkötésnek az érvényességét. A fennforgó tiltó okok konzekvenciája csupán vétség cimén való kisebb büntetés lehetne, ha ugyan erre sor kerülhet, de magát a házasság érvényességét a legcsekélyebb mértékben sem érintik.

Angliában, ahol a házasságot kötötték, ha külföldiről is van szó, mint ahogy Albrecht királyi herceg esetében is volt, nem a külföldi honosságunak hazája törvényei alapján, hanem a tartózkodási hely szerinti törvények szerint, tehát az angol törvények szerint kötik meg a házasságot és ha a házasságkötésre jelentkező külföldi ezeknek eleget tesz, akkor bizonyos ott tartózkodás után a házasságkötés akadálytalanul megtörténhetik és érvényessége megtámadhatatlan.

Albrecht főherceg házassága esetében **a házasulandók megfeleltek az angol törvények követelményeinek,** és már ezért is, mint teljesen törvényszerüen megkötött házasságot itélik meg a herceg egybekelését.

Ami a házasságkötésből eredő további közjogi fejleményeket illeti, ezek, valamint a főhercegi családi kérdések a kiadott kommüniké értelmében nyertek szabályozást.

Miért nem hivták meg a francia, belga és lengyel katonai attasékat a német hadgyakorlatokra

Berlin, aug. 26. Az „Echo de Paris" jelentése szerint a német kormánya francia, belga és lengyel katonai attasékon kivül valamennyi más állam katonai attaséját meghivta a német hadgyakorlatokra. A lap szerint ezzel a mellőzéssel tiltakozni akar Németország a Saar-vidéki francia megszállás, Eupen és Malmedy területének Belgiumhoz csatolása, valamint a lengyeleknek a német katonai határok ügyében való magatartása ellen.

A francia lapnak ezzel a közlésével szemben jól értesült helyen a következőket közlik: — Minden Németországgal háborut viselő államok katonai attaséit meghivták a német hadgyakorlatokra. Né-

metországnak meg kellett várni azt, hogy először más államok hivják meg Németországot a gyakorlatokra. — Az Egyesült-Államok, Nagybrittánia és Olaszország meghivta a német attasékat és ennek alapján ezeknek az államoknak katonai attaséját Németország szintén meghivta. Franciaország, Belgium és Lengyelország ezt még eddig nem tették meg. Mivel ezeknek az államoknak hadgyakorlatai a közeljövőben megkezdődnek ezeknek az államoknak tisztjeit az idei hadgyakorlatra nem lehet meghivni.

Nem Molnár Zoltán pártja felebbezte meg a papválasztást

Illetékes helyről közlik az alábbiakat:

A folyó hó 12-én megtartott Árpád-téri lelkész választás elleni felszólamlás határideje tegnap járt le, ezen idő alatt az Árpád-téri hivek részéről egy petició érkezett be a református egyházhoz dr Diószeghy Mihály megválasztása ellen. A petició Papp Imre lelkész megválasztását támogató egyháztagok és tanácstagok részéről adatott be. Téves tehát az a hiresztelés, mintha Molnár Zoltán hivei részéről felebbezték volna meg a választást.

Az Ottó-permanencia körül

Vass miniszterelnökhelyettes válaszol Zichy János gróf nyilt levelére.

Budapest, aug. 27. Politikai körökben nagy feltünést keltett az a nyilt levél, amelyet Zichy János gróf a budapesti reggeli lapok hasábjain gróf Bethlen István miniszterelnökhöz intézett, az ismeretes Ottó permanencia ügyében. Zichy János gróf megtorlást és elégtételt követel a hatósági tényezők ellen, kik az ünnep napjain a katonaságot és rendőrséget permanenciában tartották egy olyan állitólagos jelentéssel kapcsolatban, hogy egy gyászfátyolos hölgy és egy 18 éves fiatalember autón közelednek Budapest irányába. Zichy János gróf választ kér a miniszterelnöktől arranézve is, hogy ezek az intézkedések a kormány előzetes tudtával történtek-e.

A nyilt levél megjelenésével egyidejüleg Vass József helyettes miniszterelnök telefonon érintkezésbe lépett az Inkén időző miniszterelnökkel, akit tájékoztatott Zichy nyilt levelének tartalmáról. A telefonbeszélgetés során Bethlen István abban állapodott meg a helyettes miniszterelnökkel, hogy az ügy megbeszélése végett délelőtt Ripka Ferenc főpolgármester fonyódbélatelepi nyaralójában találkoznak.

A miniszterelnök ma autón Inkéről Bélatelepre ment, ahova ugyancsak ma délelőtt megérkezett Vass József is Dréhr Imre államtitkár kiséretében.

Bethlen és Vass hosszabb megbeszélést folytatott, — s a helyettes miniszterelnök módot fog találni arra, hogy tájékoztassa a közvéleményt ebben a kérdésben a miniszterelnök felfogásáról.

„A Zeppelin erősen szemügyre vette a csehországi Skoda müveket"

A cseh lapok rémlátásai.

Prága, aug. 27. A cseh lapok egy része támadja a Zeppelint, — mert Csehszlovákián átrepülésekor erősen szemügyre vette a Skoda-müveket. Egyes lapjelentések szerint a Skoda-müvek a Zeppelin érkezésekor sürü füstfelhőbe burkolózott, hogy semmi felvételt ne lehessen róla készitení. Ezekkel a hirekkel kapcsolatban egyes lapok közlik Roubik-nak, a cseh aviatika főnökének nyilatkozatát.

A Zeppelinnek — mondja Roubik — nem kellett engedélyt kérni Csehszlovákia átrepülésére, mert a fennálló szerződések kimondják, hogy repülőknek szabad az ut Csehországban és Németországban egyaránt. De a Zeppelin különben is bejelentette utját. — Minthogy Csehszlovákiában tilalmi zóna nincsen, a Zeppelin tetszése szerint mehetett arra, amerre akart.

Ma érkeznek Debrecenbe a limnologusok

Debrecenből indult ki a kongresszus megszervezése

A tenger hatalmas szörnyetegeiről, veszedelmes ragadozóiról, pompás virágállatairól mindenki hallott. Kevesen ismerik azonban az édesvizekben nyüzsgő csodálatos életet. Mert nemcsak hal, meg ollós folyami rák, vagy pióca van az édesvizekben. Ha egy tócsából egy csepp vizet erősen nagyitó szerkezettel mikroszkóppal vizsgalunk, rengeteg csodálatos élőlényt találunk benne. Apró rákocskákat, melyeknek átlátszó héjján át jól látható a sziv dobogása, furcsa fantomokat, melyek bajuszukkal usznak és lábukkal lélekzenek. Pompás „lámpacsillárokat", melyeket kocsonyás testü, egysejtü állatkák: protozoák épitettek ház gyanánt, a remekmivü csipkéhez hasonló cifra váz résein kiváncsian nyujtják ki vékony lábacskáikat. Látunk növényeket, melyek szines illatos virággal nem ékeskednek, de müvészi kovaváz disziti testüket. Most egy torpedóformáju, hosszufarku lény cikázik végig a vizcseppben, farkával sebesen csapkod, szép piros szeme olyan, mint a karbunkulus. Állat-e?... növény-e? Ma is vitatkoznak rajta a tudósok.

Ma már fejlett tudományág foglalkozik az édesvizek kémiai összetételével és mindazokkal a viszonyokkal, amelyek az édesvizi élőlények fejlődésére kedvezően, vagy kedvezőtlenül hatnak. Ez a tudomány: a limnológia, müvelői a limnológusok. A limnológusok munkája nagy hasznára van az emberiségnek. Nemcsak a vizekben élő jóhusu, hasznositható halakat ismerteti meg tüzetesebben, hanem azokat a szabad szemmel sokszor nem is látható állatkákat és növényeket is, amelyek a halaknak természetes táplálékául szolgálnak. Kikutatja, hogy ennek a természetes haltápláléknak az életéhez, szaporodásához milyen feltételek szükségesek. melyik milyen vizet, milyen meleget, mennyi fényt, levegőt, táplálékot kiván és milyen módon a szakszerü halgazdaság biztos, tudományos alapját rakja le. A folyók szabályozása, a gyárak mérges szennyvize nem kedvez a halak szaporodásának, életének. A Tisza virágzó halászata nagyot hanyatlott. Rablógazdálkodás helyett még fokozottabban át kell térnünk a tervszerü tenyésztésre.

Ennek nagy nemzetgazdasági jelentőségét azonnal megértjük, ha meggondoljuk, hogy a Németországba 1929 szeptemberétől decemberéig bezárólag számitott pontyszezon alatt importált pontymennyiség igy oszlott meg:

Magyarországról	34 százalék
Franciaországból	28 százalék
Jugoszláviából	16 százalék
Csehországból	15 százalék
Lengyelországból	4 százalék.

Magyarország tehát a németországi pontybevitelben vezet! A hazánkból 1929-ben Németországba szállitott pontymennyiség az 1928. évihez képest 126 százalékkal emelkedett, tehát kétszeresénél is nagyobb lett. A szállitott ponty nagy része tenyésztett ponty volt. Mindent el kell követnünk, hogy ezen a fokon necsak megmaradjunk, hanem tovább is fejlődjünk.

Ezen a téren nagy segitséget várhatunk a limnológusok céltudatos, komoly munkájától. Éppen ezért nagy örömünkre szolgál, hogy a világ limnológusai az idén Magyarországon tartják nemzetközi kongresszusukat. A kongresszus vasárnap kezdődött meg Budapesten, ahonnan résztvevői, élükön Br. Thienemann Ágostonnal, a limnologusok nemzetközi egyesületének világhirü elnökével ma, csütörtökön este 6 órakor Debrecenbe érkeznek, hogy a Hortobágy halastavait és a gyar puszta szépségeit megtekintsék. Ennek a nemzetközi kongresszusnak debreceni szempontból az ad különös érdekességet, hogy megszervezése éppen innen, Debrecenből indult ki. Dr Hankó Béla, a debreceni egyetem zoológus professzora, a kiváló halszakértő a nemzetközi limnológiai egyesület alelnöke. Rá hárult az a feladat, hogy az idei kongresszust buzgó munkatársaival fáradságot nem kimélve előkészitse. A debreceni egyetem tehát ezuttal is bekapcsolódott a kultura nemzetközi vérkeringésébe.

Debrecen városa méltóképpen fogadja vendégeit. A tudósok mindjárt megérkezésük után külön villanyoskocsikon a Nagyerdőre mennek, megtekintik a klinikákat majd az Arany Bikában szállnak meg, ahol 9 órakor az egyetem tanácsa diszlakomát ad tiszteletükre. Pénteken reggel 7 óra 32 perckor kirándulás a Hortobágyra. A nagy csárdában a város ad ebédet. A külföldi tudósok Debrecenből Tihanyab távoznak, ahol a Balatont és a tihanyi biológiai állomást tanulmányozzák.

ELHUNYT NY. ALTÁBORNAGY.

Budapest, augusztus 26. nerényi **Scholtz Gusztáv** ny. altábornagy, a III. oszt. vaskoronarend lovagja, aug. hó 26-án, 61 éves korában Budapesten meghalt. Temetése folyó hó 29. napján, pénteken délután öt órakor lesz a Kerepesi úti temető halottasházából.

—oOo—

AZ UJ 10 ÉS 20 PENGŐS ARANYPÉNZEK NEM KERÜLNEK FORGALOMBA.

Közöltük, hogy a magyar kormány 10 és 20 pengős aranypénzek verésére határozta el magát. Az uj 10 és 20 pengős aranypénzek kibocsátásra kerülnek, ez azonban nem jelenti azt, hogy a közönség kezeihez is kerül majd az aranypénz, mert a kormány minden valószínüség szerint a Nemzeti Bank őrizetében hagyja az uj pénzeket. Az elmult időben ugyanis több országban megtörtént, hogy az ujonnan kibocsátásra került aranypénzek egykettőre eltüntek a forgalomból és külföldre vándoroltak.

Benzin PURFINA Olaj

Tiszántuli Kirendeltség

Kontsek Géza k. r. t.

A legjobbat a legjutányosabban kapja!!

Intézeti kelengyék
szakszerü összeállitásban
Matráo, takaró paplan
nagy választék.

Alapitási év: 1831.
Kardos László
Debrecen
Kossuth-u. 9.

Egyszeri összehasonlitás meggyőzi

Berzéki müterme, fotócikkek, képkeretek, **Ferencz József ut 38.** az udvarban.

A budapesti rendőrség betiltotta a szociálisták szeptember elsejei felvonulását

Az izgatott légkörben a tömegfelvonulás rendjéért nem vállalhatja a felelősséget. — Szeptember elsején kerülni kell minden csoportosulást.

Budapest, aug. 27. A szocialisták tudvalevően szeptember 1-ére felvonulás és gyűlés engedélyezését kérték a budapesti államrendőrségtől. Bezegh-Huszágh Miklós főkapitány ma 8002. szám alatt a bejelentésre a következő véghatározatot hozta:

— A Magyarországi Munkásegyesületek Szövetsége (Szakszervezeti Tanács) nevében Peyer Károly budapesti lakos és öt társa bejelentette, hogy a munkanélküliség ügyében szeptember 1-én, délelőtt 11 órakor a városligeti gyermekjátszótéren gyűlést kíván tartani, amely gyűlésen való részvételre felszólították úgy a munkanélkül lévő, mint a gyárakban dolgozó, de túlnyomórészt rövid idő mellett foglalkoztatott munkásokat.

A munkanélkül levő munkások az egyes szakszervezetek helyiségeiben gyülekeznek és kisebb-nagyobb csoportokban vonulnak fel a főváros főbb útvonalain az Andrássy-úton keresztül a Városligetbe. A gyárak munkásai pedig dél előtt 11 órakor beszüntetvén a munkát, a legközelebb eső főútvonalon vonulnak végig ugyancsak az Andrássy-úton a Városligetbe, ahol a gyűlés befejezése után a résztvevők szétoszlanak.

— Ezt a bejelentett felvonulást és gyűlést nem engedélyezem és annak megtartását megtiltom.

A főkapitány betiltó határozatát a következőképpen indokolja:

— A szociáldemokratapártnak és a munkanélkülieknek ez év folyamán gyakran volt alkalmuk a munkanélküliség kérdésének megvitatására és ez nemcsak azokon a gyűléseken történt, amelyeknek főtárgya a munkanélküliség kérdése volt, hanem számos olyan gyűlésen is, amelyeknek főtárgyául a politikai és gazdasági kérdések megvitatását jelezték, de amely ülések napirendjén a munkanélküliség kérdése is mindig ott szerepelt és bőven tárgyaltatott is. Tehát a hatóság nem akadályozta meg a szociáldemokrata pártot abban, hogy a munkanélküliség kérdését a munkásokkal ismertesse. A szóbanlevő bejelentést azonban felelősségem tudatában tudomásul nem veszem, illetőleg a felvonulás és a gyűlés megtartására az engedélyt nem adom meg, mert a bejelentést különösen a Népszavában nagymérvű, lázítással határos agitáció előzte meg, úgyhogy az ezáltal teremtett légkörben a tömeggyűlés és tömegfelvonulás rendjéért és ezen alkalommal a közbiztonság és közrend fentartásáért a felelősséget a rendőrség nem vállalhatja.

— Végül rámutatok a birtokomban levő olyan adatokra, amelyek igazolják, hogy felelőtlen szélsőséges elemek a főváros nyugalmának és békéjének súlyos következményekkel fenyegető megzavarására tervezték felhasználni az engedélyezni kért gyűlést és felvonulást.

Jelen véghatározatom tizenöt napon belül a magyar királyi belügyminiszter úrhoz megfelebbezhető.

Budapest, 1930 aug. 27.

Bezegh-Huszág Miklós,
főkapitány.

Bezogh-Huszágh a betiltó végzésről a következőket mondotta:

— Felelősségem tudatában hoztam meg döntésemet. Tettem ezt elsősorban Budapest lakosságának nyugalma, továbbá a közbiztonság és a közrend biztosítása érdekében. Ezek védelmében a rendbontókkal és a tilalommal netán dacolókkal szemben a legerélyesebben fogok eljárni.

— Amint határozatom indokolásában is kiemeltem, a szociáldemokraták akadálytalanul tarthattak gyűléseket és beszélhettek a munkanélküliségről. Igy például e héten is kaptak ilyen engedélyeket. *Olyan nagymérvű és lázítással határos agitáció után, mint amilyen agitáció szeptember elsejei tüntetést megelőzte, gondatlansága és vétkes könnyelműség lett volna részemről másként dönteni.*

— Egyébként megjegyzem, hogy tudtommal a kormánynak a munkanélküliség csökkentésére irányuló, már régebben éppen a szociáldemokratapárt vezetőivel megtárgyalt tervei a közeljövőben már a konkrét megvalósulás stádiumába jutnak.

— Tekintettel arra, hogy a szeptember elsejei felvonulást és gyűlést nem engedélyezhetem és figyelemmel a közbiztonság és a közrend fenntartásához fűző eminens érdekekre: ezúton is figyelmeztetem a főváros közönségét, — hogy saját jól felfogott érdekében is szeptember elsején különösképpen kerüljön minden csoportosulást és olyan magatartást, amelyből arra lehetne következtetni, — hogy bárki is a tilalmat megszegi és a rendet megbontani akarná, mert a rendőrségnek kötelességszerű fellépése érinthet olyanokat is, akik vigyázatlanságból vagy kiváncsiságból sodortatták magukat az esetleges rendőri beavatkozást kiváltó helyzetbe.

Értesülésünk szerint a szociáldemokratapárt a főkapitányság betiltó véghatározatát ma már kézhezkapta és előreláthatóan felebbezéssel él a végzés ellen.

DEBRECENBEN IS TÜNTETÉSRE KÉSZÜLNEK

Bizonyos jelek arra vallanak, — hogy Debrecenben is felvonulásra készül a szociáldemokrata munkásság. Erre vall az a tény is, — hogy ezrével szórták szét itt is a röpcédulákat, melyben az a felhívás foglaltatik, hogy szeptember elsején vonuljanak ki az uccára. Természetesen a rendőrség Debrecenben is meggátol minden csoportosulást és felvonulást és ez irányban széleskörű intézkedéseket foganatosítanak.

A szociálisták elhatározták, hogy szeptember elsején „csendesen felvonulnak" Budapest uccáin

Budapest, aug. 27. A Budapest és környékbeli szakszervezetek vezetősége tagjai, a gyárak bizalmi férfiai és a pártszervezetek elnökségei szerdán este a bányamunkások székházában együttes ülést tartottak, hogy megtárgyalják a szeptember elsejei programot.

Peyer Károly országgyűlési képviselő elmondta, hogy a szakszervezetek képviselői több izben javaslatot terjesztettek a kormány elé a munkanélküliség csökkentésére és a munkanélküliek érdekében. Megállapítja, hogy ez év májusában 64.493-al kevesebb tagja volt a társadalombiztosítónnak, mint az előző év májusában. — A továbbiakban Peyer Károly kijelentette, hogy a munkásság elhatározta, hogy kimegy az uccára, hogy életjelt adjon magáról.

Az együttes ülésen jelenlevő több mint másfélezer főnyi bizalmi testület Peyer Károly előadását tudomásul vette azzal, hogy *szeptember 1-én a munások csendesen felvonulnak Budapest uccáin.*

Legujabb öngyilkossági mód, repülőgépből kiugrás

Egy német asszony ezer méter magasságból levetette magát.

Frankfurt, aug. 27. Szerdán délután a Frankfurt—Ehrburg közötti légi vonalon Amlingerné öngyilkossági szándékból ezer méter magasságból kiugrott a repülőgépből. Véletlen kiesésről nem lehetett szó, mert a repülőgép leszállásakor az ajtó még zárva volt, tehát Amlingerné csak az ablakon keresztül vethette ki magát. Holttestét Wilber mellett Kilianstaedten közelében megtalálták. Az utasfülkében az ehrburgi leszállás után megtalálták Amlingerné utitáskáját és utlevelét. **Az utlevélre ceruzával felirta azt a kérését, hogy küldjenek értesitést frankfurti rokonainak.**

Frankfurt, aug. 27. Az öngyilkos Amlingerné férje nehány nappal ezelőtt szerencsétlenség következtében életét vesztette. Az életunt asszony Klianstaedten közelében 25 lépésnyire egy földmüvestől esett le, aki éppen mezei munkát végzett. Noha a hatüléses repülőgépen még három utas volt, különösképpen Amlingerné öngyilkosságát nem vette észre senki. Csak Ehrburgban állapitották meg, hogy hiányzik. Azt is megállapitották, hogy a kabin ajtaja és a toalett tetején levő vészkijárat be volt csukva a megérkezéskor.

Ujabb véres események Indiában

Harmadik bombamerénylet Kalkuttában egy rendőrállomás ellen.

London, aug. 27. Az indiai nacionalista kongresszus delhii végrehajtóbizottsága annak ellenére, hogy a hatóságok törvénytelennek nyilvánitották, ülést tartott, mire a rendőrség a bizottságnak majdnem minden tagját letartóztatta.

Kalkuttában ma délelőtt 10 órakor követték el a harmadik bombamerényletet, még pedig egy rendőrállomás ellen. A bomba hatalmas detonációval felrobbant és amidőn a füst eloszlott, a palota falai vérrel voltak bevonva. Egy rendőr és három kuli megsebesült. Egyiknek a karját a bomba leszakitotta és haldoklik. Simlában a nacionalisták tiltakozó körmenetet tartottak, a körmenetet a rendőrség szétverte, miközben többen megsebesültek. 15 vezetőt letartóztattak és négy havi szigoritott börtönre itélték őket.

Tüzifát, szenet

legjobb minőségben, legolcsóbb árakon ajánl ugy **vagontételben,** mint felaprózva, házhoz szállitva

Békési és Lőw

Debrecen, Bánffy ucca 4. („Hungária" malom mellett) Telefonszám 945.

Retiküll, böröndöt, aktatáskát a készitőnél **Feuermann bőröndös** vegyen! Piac-u. 26. szám (Gambrinus átjáró)

ötszáz pengő előleggel

állami és városi alkalmazottak uj házat vehetnek 25 éves adómentességgel, 350 négyszögöl telekkel, — Kassai-ut és Mélyfurás között. — **Hátralékot lekötött lakbérrel törleszthetik. Értekezni tulajdonosnál. Vár-utca 10.**

Fitori Ambrusnál megvan az aradi tizenháromról szóló vers teljes szövege

Barabás Béla ismeretes felhívása Debrecenben é'énk visszhangot keltett. Egyre-másra jelentkeznek olyanok, kik a szóban forgó, az aradi tizenhárom vértanuról szóló egykori vers birtokában vannak. Tegnap *Fitori Ambrus,* ismert debreceni cipészmester járt bent szerkesztőségünkben és elhozta az egykori és már feledésbe merült vers teljes szövegét. Fitori szintén Erdélyben jutott huszonöt évvel ezelőtt a vers birtokában, mely szerinte így hangzik:

1849 OKTÓBER 6. ARADON.

Jaj, de búsan süt az őszi nap súgara
Aradi vár tömlöcének ablakára,
Szánja azt a tizenhárom magyar vitézt,
Ki a tömlöc fenekén a halálra kész.

Eltélték sorba mind a tizenhármat,
Szőttek-fontak a nyakukba ezer vádat.
Elnevezték felségsértő pártütőknek,
Mert a magyar szabadságért harcra keltek.

S iramfia, az ítélet akasztófa,
Mintha gyáva utonállók lettek volna
S mintha méltók sem volnának egy lövésre,
Katonákhoz s férfiakhoz illő végre.

Nyilik már a börtönajtó vasas zára,
Jertek-jertek hű magyarok a halálra.
Bucsuzzatok el egymástól mindörkre
S ugy menjetek, ugy szálljatok jobb életre.

Ki is jöttek vérző szívvel valahányan,
Elbucsuztak egy-két szóval katonásan.
»Gyerünk bajtárs az Istenhez fel az égbe,
Hadd fordítsa szemeit a magyar népre.«

Hej, de boldog, kit elsőnek neveztek meg,
Hogy a halált legelőször ölelné meg.
Jaj, de bezzeg kit végsőnek hagyta hátra,
Hogy bajtársi szenvedését végig várja.

Damjanichot hagyták végső vértanunak,
Bár mindig ő állott elől a csatának.
Ott áll köztük mankójára támaszkodva,
Mint egy dülőfélben álló templom tornya.

Mint egy tigris, mely vas közzé van elzárva,
Ingerkedő gyermeksereg játékára.
»Dörgő villám! Ezek hát az én bíráim,
Kiket összetörtek az én katonáim.«

»Mondhatom, hogy derék hősök, szép vitézek,
Kedvem sincs az élethez, ha rájuk nézek.«
És körülnéz olyan hősön, olyan bátran,
Mintha volna honvédek közt a csatában.

Bajtársai mind ott függnek már előtte,
Őt is viszik, ő is megyen már előre
És megáll az akasztófa közelében,
Megöleli, megcsókolja keservében.

»Isten hozzád szabadságnak bitófája!
Rajtad halok meg hazámért nem hiába.«
Sürög-forog már a hóhér a kötéllel,
Számolni egy magyar hősnek életével.

Damjanich meg igy szólal meg nyugalmában:
»Fattyu, vigyázz, fel ne borzold a szakállam.«
S mintha amit szenved nem is halál lenne,
Mintha nem is sirba, hanem bálba menne.

Aradi vár, aradi vár, halál völgye,
Hires magyar hősöknek a temetője.
Viruljanak környékeden sirvirágok,
Legyen feleithetetlen az ő haláluk.

Elfogták a hajduszoboszlói halálos késelés tettesét

Egy 15 éves fiú szúrta le hátulról Balla Sándort, mert az pofonütötte a bátyját. — Preineszberger Jenő vizsgálóbirósági elnök derített világosságot a bünténye.

Tegnapi számunkba már részletesen hírt adtunk arról a halálosvégü korcsmai verekedésről, amely vasárnap délután, illetve este történt Hajdúszoboszlón. Az említett időben nagyobb társaság borozgatott együtt **Feldmann Vilmos,** szoboszlói korcsmájában. Ott volt többek között **Balla Sándor,** továbbá **Kakucsi Sándor** és annak öccse.

Már, amint az ilyenkor történni szokott, a kissé duhaj természetü **Balla Sándornak** a fejébe szállott az ital és csakhamar szóváltás támadt közte és **Kakucsi Sándor** között. Mikor aztán a szóból kifogyott, hirtelen felállott és odaugorva **Kakucsi** elé, azt erősen pofonütötte:

— Ez meg a tied! — kiálltotta nagy dühösen.

Erre nagy zavar támadt a korcsmában. Az egyik párt **Ballának** adott igazat, a másik viszont **Kakucsi** mellett foglalt állást. A vége az lett a dolognak, hogy parázs verekedés keletkezett az italos legények között. Mikor aztán sikerült őket kituszkolni az uccára, ott még erősebben viharzottak fel a szenvedélyek.

A sötétben Balla nekiugrott Kakucsi Sándornak, akit letepert a földre. — Egyszerre azonban írtózva hördült fel, majd a következő pillanatban végigzuhant a földön. Az előhívott hatósági orvos már csak a beállott halált konstatálhatta. A 29 éves **Balla Sándort egy hatalmas késszúrással ölték meg.**

A tettes az orvos megállapitása szerint hátulról döfte beléje a kést, mely a szívet is megsértette.

A haálosvégü verekedéssel kapcsolatban a rendőrség még aznap éjjel nyomozást indított az ismeretlen gyikos után, egyben jelentést tett a debreceni központi vizsgálóbiróság vezetőjének, **Preineszberger Jenő** táblabírónak is.

A jelentés vétele után **Preineszberger** vizsgálóbirósági elnök kiszállott Hajdúszoboszlóra, hogy a vizsgálatot személyesen folytassa le. Megállapította, hogy a halálos késszúrást **Kakucsi Sándor** 15 éves testvéröccse tette. Azonnal vallatóra is fogta a fiút, aki beismerő vallomásával könnyitett lelkiismeretén.

A kihallgatás során a fiú elmondotta, hogy azért szúrta le Ballát, — mivel az a bátyját pofonütötte és a földhöz vágva, össze-vissza verte. Őt nagyon bántotta a dolog s verekedés közben ráugrott Ballára és

hosszú pengéiü kését a legény hátába szúrta.

Kakucsi Sándor testvéröccsét a vizsgálóbíró rendelkezésére szerdán hozták be Debrecenbe, ahol előzetes fogságba helyezték. Ügyében a fiatalkoruak bírósága fog ítéletet mondani.

Maniu Duna-Európáról álmodik

Bécs, aug. 27. A Neues Wiener Journal párisi távíratot közöl, — amely szerint a Matin holnapi számában Maniu román miniszterelnökkel folytatott szenzációs beszélgetés jelenik meg. Maniu a beszélgetés során ezeket jelentette ki:

— Tizenkét éveel a világháború után most már az előtt a feladat előtt állunk, hogy Duna-Európát teremtsünk. Azokat a nehézségeket, amelyek a Duna-országokban fennforognak, nemcsak az amerikai túlprodukció és az orosz dömping okozta, hanem a dunai országok közötti egyetértés teljes hiánya is. A növekedő munkanélküliség és a mezőgazdaság vígasztalan helyzete, a dunai országokban az első rádió, amelyet meg kell hallani.

— Azelőtt volt nekünk Ausztria—Magyarországunk. Ez egy jól kikerekített szervezet, egy homogén rendszervolt, amelynek felbecsülhetetlen haszna volt Európa számára, egy közös ház, amelyben egyik a másikat gyűlölte, de mégis csak közös volt a ház. A nemzeti öntudat ellenállhatatlan megerősödése következtében Ausztria—Magyarországnak el kellett tünnie. De ma, tizenkét évvel a Dunamonarchia végleges összeomlása után még mindig csak félúton vagyunk. Most hozzá kell látnunk, hogy „Duna-Európát" teremtsünk.

Mégis elindulnak az Oceán átrepülésére a magyar pilóták

Baj volt a gép átvétele körül.

Budapest, augusztus 26. Ugylátszik, hogy mégis elindulnak a magyar pilóták a „Justice for Hungary"-val Magyarország felé. Erre enged következtetni legalább az a losangelesi távirat, amely az éjszaka érkezett Budapestre és amely igy szól:

Endresz György és Magyar Sándor a Metropolitan-repülőtérről felszálltak, hogy leszállás nélkül Csikágóba repüljenek. Onnan megkisérlik a Mischiganbe való repülést, hol befejezik az előkészületeket a Budapestre való oceánrepülésre.

Ez a távirat, ha szűkszavú is következtetni enged arra, hogy a repülés előtt álló legnagyobb akadály a gép átvételének a problémája megszünt. — A probléma abból állott, hogy a „Justice for Hungary"-t építő gyár, próbarepülés nélkül akarta átadni a gépet, amelynek következtében az az eset is előállott volna, hogy a gép esetleg nem bírja el azt a nagy megterhelést, mely **nélkül. — 650 gallon benzint kell az** útra vinni, — startolni egyenlő az öngyilkossággal. Ha pedig a kifizetett gépet az átvevők próbálják ki és az esetleg az első próbastartnál összetörik, a kár a megrendelőt terheli. Már-már úgylátszott, hogy pierre kerül a dolog a gyár és a gépet megrendelő repülőbizottság között és éppen emiatt a repülés az iden el is marad.

A fentebb közölt távírat azonban arra mutat, hogy a két fél valamilyen úton-módon kibékült egymással. Vagy az történt, hogy a gyár deferált a magyar pilóták előtt és próbarepüléssel bebizonyította, hogy a gép alkalmas. Vagy pedig az történhetett, hogy az idei repülés elmaradását kockáztatni nem akaró **Szalay Imre,** a repülésnek az egyik mecénása, kifizette a vételárat és a magyar pilóták próbálták ki a gépet.

Hogy az események így alakulhattak, azt bizonyitja egy másik távírat is, amely szintén tegnap este érkezett **még pedig a Magyar Aeró Szövetség** címére. A távírat feladója **Czapáry Jenő** alezredes.

A távírat feladásának az idejét nem lehetett kibetüzni, csak a helyét: Burbank (Kalifornia). Itt van a gépet épitő gyár. A távírat kedden este 8 óra 35 perckor érkezett meg Budapestre. Igy szól:

Gép ma hat óra harminc perckor Detroitba elindult. özv. Magyarinét Báttaszéken értesiteni. Czapáry

Ez tehát azt jelenti és elsősorban azt jelenti, hogy a derék két magyar aviatikus és a repülést rendező amerikai magyar bizottság nem adta fel az oceánrepülés tervét. Jelenleg útban vannak Detroit felé, ahova ma este — ha csak nem szállnak le több helyen, — meg is érkeznek.

Az eredeti elgondolás, amely szerint startolni kell a „Justice for Hungary"-nek Budapest felé az, hogy Detroitból **haladéktalanul a starthelyre repülnek,** megteszik a még szükséges előkészületeket és indulnak Budapest felé.

Ha tehát most már újabb akadály nem tornyosul Endreszék útja elé, rövid időn belül meghozza a távíró a Budapesten annyira várt jelentést:

Startol a „Justice for Hungary" — Budapest felé.

AKI NEM AKARJA ELTEMETTETNI A FELESÉGÉT.

Düsseldorf, aug. 27. Egy hihetetlenül hangzó riport látott napvilágot a düsseldorfi ujságokban. Egy Düsseldorfban lakó olasz bornagykereskedő nyolc hét óta lakásában elrejtve őrzi elhalt feleségének bebalzsamozott holttestét. A mumia horganykoporsóban fekszik, amelyet tölgyfakoporsó borít. A koporsón kis üvegablak van s ezen keresztül nézi naponta órákhosszat az özveggyé lett bornagykereskedő halott feleségét. A ház lakóinak kényelmetlenné vált már az ügy és ezért az egészségügyi rendőrségnél feljelentést tettek. A szomszédok azt követelik, hogy a porosz törvényeknek megfelelően kötelezzék a nagykereskedőt felesége eltemettetésére.

A kétségbeesett férj hiába hivatkozott arra, hogy Puccininak, a nagy olasz zeneszerzőnek balzsamozott holtteste ma is egykori dolgozószobájában üvegkoporsóban van elhelyezve, a hatósgok természetesen nem fogadták el érvelését. Az eltemettetésre egy hét haladékot kapott és hogyha eddig nem gondoskodik a temetésről, a holttestet hatósági beavatkozással temetik el.

Hordókat

veszünk boros és pálinkásat. Ajánlatokat kérünk legolcsóbb árral és a hordók nagyságának megjelölésével. Ügynököket dijazunk. Gärtner Simon és Fia Budapest, Visegrádi ucca 23. Telefon Automata 916—56.

Ha elromlik a vizvezetéke

nyomban telefonáljon

9-17

számnak

Fülöp Miklós

bádogos és vizvezetékszerelő mesternek

Debrecen, Csapó-utca 3.

Lelkiismeretes munka.

Két ház megrepedezett az egyik külsőségi uccán a planirozás miatt

A lakókat ki kellett telepiteni.

Egyes külsőségi uccák planirozása miatt már tavaly is a lakosok panasszal éltek amiatt, mert a házak alól kiásták a földet, illetőleg az ucca szintjét annyira csökkentették, hogy a házak magasan kiemelkednek az ut nivójából.

Most ujabb és nagyobb bajok vannak az utplanirozások miatt. Amiatt tettek panaszt az előljáróságnál, **mert a Mikes Kelemen uccán valósággal kiásták a földet a házak alól, amelyek most összeomlással fenyegetnek.**

A panasz és veszély miatt dr Vas Károly főjegyző Zeleznik főmérnökkel azonnal a helyszinre ment és megállapitották, hogy a bejelentés nem tulzott, a veszély tényleg fennáll.

A föld elhordása folytán két ház **annyira megrepedezett, hogy a benne lakókat kilakoltatták.** A villanyoszlopok sem jártak jobban, mert annyira elmélyitették a talaj szintjét, hogy **a villamosvezetéket tartó oszlopok kidőléssel fenyegetnek.**

Dr Vass Károly az uccát is elzáratta a közlekedés elől, hogy a nagyob bajnak elejét vegye és intézkedett, a villanyoszlopok megerősitése iránt. Vass Károly főjegyző nyomban jelentést tett a vizsgálat eredményéről Zöld József h. polgármesternek, ak iigazoló jelentést kért a müszaki ügyosztálytól.

A sulyos kárt szenvedett lakosok állitólag kártéritésért perlik a várost.

A honvéd megpofozta az erdőkerülőt, aki szidta a kormányzót

Kormányzósértéssel vádolva került tegnap a debreceni törvényszék elé Budai István abaujalpári erdőkerülő. A különös ügy előzményei a következők:

A mult év decemberében történt hogy Budai István összeveszett Borus Zoltán honvéddel. A veszekedésre az adott okot, hogy a honvéd csufnevén nevezte az erdőkerülőt, — azt kiáltotta neki, hogy „Gazsi!“ Ebből keletkezett a vita, amelynek a vége az lett, hogy a dühbejött kerülő reprodukálhatatlan szavakkal szidta a kormányzót. A honvéd erre megpofozta a meggondolatlan embert.

Az ügyből kifolyólag kormányzósértés vétsége miatt indult meg a bünvádi eljárás Budai István ellen. A tegnapi törvényszéki főtárgyaláson kijelentette, hogy nem tudja, hogy mikor született, résztvett a háboruban, ahol vitézül harcolt. Azzal védekezett, hogy a kérdéses alkalomkor annyira részeg volt, hogy nem tudta mit beszél. A bizonyitási eljárás adatai alapján beigazolást nyert, hogy nem volt beszámithatatlan állapotban, ezért a törvényszék egy hónapi fogházra itélte. — Az itélet jogerős.

—

Négy halálos szerencsétlenség történt a napokban Debrecen környékén

Az ital, a cséplőgép és a mérges növény áldozatai

Az elmult napokban négy halálos szerencsétlenség történt Debrecen környékén. A szomorú esetekről a központi vizsgálóbiróság és az ügyészség értesitései alapján a következőkben számol be a »*Debreczen*« munkatársa:

Még augusztus 23-án történt, hogy *Sebestyén Imre* 39 éves napszámos a cséplésről hazafelé jövet felült egy szénás szekér tetejére. Máig még kideritheteilen ok következtében

a szerencsétlen ember leesett a jól megrakott szekér tetejéről és ennek következtében nyakcsigolyatörést, valamint gerincvelőszakadást szenvedett.

A súlyosan sérült embert beszállitották a debreceni klinikára. Itt a leggondosabb ápolás alá vették, de segiteni nem lehetett rajta. *Tegnap reggelre meghalt.* Miután kétségtelen, hogy büncselekmény nem forog fenn, az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Hasonló szerencsétlenség történt Tetétlen község határában is. *Gulyás Gábor* 35 éves tetétleni napszámos alaposan felhajtott a garatra és ilyen állapotban felkéredzett az országuton egy Tetétlen felé haladó teherautóra. Az autó hátsó részén helyezkedett el, a soffőr nem sokat törődött vele, a sötétben nem vette észre, hogy utasa milyen alaposan be van rugva.

Egy nagyobb zökkenőnél az ittaltól elerőtlenedett ember elvesztette egyensúlyát és az úttestre zuhant. Az esés következtében koponya alapitörést szenvedett és még az országúton meghalt.

Az ügyészség itt sem látott büncselekményt fennforogni, igy a szerencsétlenül járt ember eltemetéséhez a temetési engedélyt kiadta.

Borzalmas módon pusztult el *Tamási György* dancsházai 17 éves napszámos fiu. Tamási egy tanyán a cséplésnél volt alkalmazva mint kévevágó. Javában folyt a cséplés, a kévék egymásután hulltak a fiu elé, aki

a nagy sietségben elvesztette az eggensúlyát és a dobba zuhant.

A gépész a rémes sikoltozásra azonnal megállitotta a gépet, de már minden késő volt.

A dob tőből leszakitotta a fiu két lábát és még mielőtt orvos érkezett volna a helyszinre, elvérzett.

A debreceni központi vizsgálóbiróság elrendelte ebben az ügyben a vizsgálatot. Preineszberger Jenő tanácselnök, vizsgálóbiró dr Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő kiséretében kiutazott Dancsházára. A vizsgálat fogja tisztázni, hogy Tamási György haláláért terhel-e valakit felelősség.

A negyedik halálos szerencsétlenség Hajduszoboszlón történt. *Pintér László* 2 éves kis fiut a szülei magára magára hagyták az udvaron. A gyermek elkalandozott a hátsó kertbe és itt ráakadt a belladonna nevü mérges növényre.

Gyerekszokás szerint szájába vett egy bogyót és miután izlett neki, rengeteg bogyót megevett.

A következmények csakhamar mutatkoztak. A szerencsétlen gyermek rosszul lett. Az időközben hazaérkezett szülők gyorsan orvosért küldtek, de már a gyomormosás sem segitett.

A gyermek olyan nagymennyiségü belladonnát evett meg, hogy gyomormérgezést kapott és pár óra alatt meghalt.

Preineszberger központi vizsgálóbiró megindította ebben az ügyben a vizsgálatot, hogy a szülőket terhel-e felelősség a gyermek haláláért.

Gyakorlati szabómühely a női ipariskolában

A város nem kiván konkurrenciát csinálni a szabóiparnak.

Megirtuk annakidején, hogy a debreceni női iparos tanonciskolában gyakorlati szabómühelyt kivánt berendeztetni a felügyelőbizottság abból a célból, hogy a végzett növendékek ebben a kisérleti mühelyben megfelelő gyakorlati tudást szerezhessenek. A mühely felállitása ellen azonban az ipartestület tiltakozott, mert ugy vélte, hogy konkurrenciát kap a szabóiparosság ebben az üzemben. Az ügyet felterjesztették a kereskedelmi miniszterhez, aki most küldte meg válaszát és ebben nem csak hogy nem ellenzi, de egyenesen kivánatosnak tartja a mühely felállitását. Azt is irja a miniszter, hogy más városokban is müködnek ilyen kisérleti mühelyek jó eredménnyel.

Annak ellenére, hogy a miniszter válasza igen kedvező, a város mégis ugy akarja és ugy oldja meg a problémát, hogy **a kisiparosoknak semmiféle konkurrenciát ne csináljon.** Ezért a tegnapi városi tanácsi értekezleten dr Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnok arra kapott megbizást, hogy a mühely felállitására vonatkozó javaslatot ennek a szempontnak figyelembevételével terjessze be.

—

Torokgyuladás torokfájás nélkül

Ujfajta náthaláz lépett fel Debrecenben.

Debrecenbne pár nap óta ujfajta náthaláz lépett fel. A betegségnek körülbelül ugyanazok a tünetei, mint a torokgyulladásnak ,azonban azzal a nagy különbséggel, hogy a torok nem fáj. A beteg levertnek, lázasnak érzi magát, a torka karcol, a melle fáj és igen nagy bágyadtság szállja meg az embert. A betegség 4—5 napig eltart, de esetleg egy hétig is. Igen ragályos és ennek következtében Debrecenben már többezer ember szenved az ujfajta náthalázban.

Londonban él egy kivégzettnek hitt magyar kém

Párisból jelentik: A Newyork Herald párisi kiadása ismét foglakozik az ál'itólagos magyar származású Szék Sándor rejtélyes multú kém személyével. Szék Sándor a világháború legnagyobb és legügyesebb kémje volt, aki Anglia javára kémkedett. A lap állitása szerint Szék Sándor még mindig életben van és álnéven az angol fővárosban él. A Newyork Herald azt állitja, hogy Szék Sándor atyja, Szék T. József párisi lakós a napokban levelet kapott fiától. A Newyork Herald szerint Szék Sándor kémkedésének döntő jelentősége volt a világháborúban.

Szék Sándornak egyik ügyes fogása volt az oka annak, hogy az Egyesü't Államok mégis úgy határoztak, hogy az entente mellett beleavatkoznak a háborúba. Szék volt ugyanis az, aki német kormánynak Von Eckhardt mexikói német követhez intézett hiressé vált szikratáviratát titkos siffrekulccsal megfejtette. A szikratáviratban a német kormány utasitotta mexikói követét, hogy igyekezzék Mexikót rávenni arra, hogy az Egyesült Államok ellen szövetségre lépjen Németországgal s ennek fejében a német kormány odaigérte az Egyesült Államokhoz tartozó hét nyugati államot Mexikónak.

A Newyork Herald párisi kiadása szerint Szék Sándor szüleivel 1914-ben vándorolt ki Magyarországból Brüsszelbe, ahol a fiatal Szék Sándor egy német vezérkari tiszttől megszerezte a német siffret. Szék Sándor a németek szolgálatába szegődött és igy jutott a vezérkari tiszt közelébe. Szék Sándor a német siffre megszerzése után Angliába szökött és az angol kémszolgálat tagja lett. Eddig úgy tudták, hogy a kém később visszatért Belgiumba, ahol a németek felismerték és halálraitélték, majd kivégezték őt.

A lap szerint a hires kém inkognitóban él az angol fővárosban és nem meri fölfedezni kilétét, mert még mindig fél a németek bosszújától.

Mozgószinházak müsora:

Uránia:

Ma, 7 és 9 órakor teljes hangos müsor:

1. **Tötyike az esküvőn.** (Hangos burleszk.)
2. **Az Operaház fantomja.** (Két részben, hangosan, magyar felíratokkal. A főszerepekben: Lon Chaney és Mary Philbin.)

Pénteken 5-kor ifjuségi előadás csak felsőbb osztályosoknak.

Vigszinház:

(Jó időben a kertben.)

Ma 7 és 9 órakor
Csak 16 éven felülieknek

1. **A szerelem koldusai.** (Dráma 8 felvonásban. A főszerpekben Mady Cristians és Gustav Frölich.)
2. **A singapuri lelenc.** Filmregény. főszereplője Phyllis Havei.)

Vigyázat! Mától kezdve az előadások fél órával előbb kezdődnek.

A SINGER VARRÓGÉPEK mégis A LEGJOBBAK!

Utam a Balkánon Belgrád felé

Irta: **dr Ecsedi István.**
— Első közlemény. —

Belgrád, augusztus hó.

A „Helios" nagy dunai hajó a harmadikat süvöltötte a pesti éjszakába. A parton a nép tizezre figyelt, de rá sem hederitett ez este. Nagy lelkesedéssel a Gellérthegyet figyelte, mely e percben tüzben égett.

A citadella mint mesebeli kráter égett, sziporkázott, lángolt. Az égő patak lefolyt az ódon köveken. És égett a kő is.

Most óriási rakéták szöktek a sötét ég felé. Ragyogó fejük szétpukkant. Izzó fehér, zöld, kék csillagok ezrei hullottak az erősen áradó Dunába. A pesti sokaság tombolt, tapsolt a tüzijátéknak. — Még ilyen Szent István-nap nem volt.

A „Hélios" lassan kifordul a Duna közepére. Öblös nagy kéményét lehuzzák s átbuvik az Erzsébet-hid alatt. A dunai hajók dúsan kivilágitva egymásután állanak a Dunán. Utat engednek közöttük a legnagyobbnak.

A tüzijáték most felénk fordul és nagy durranásokkal követ a csillaghullás, a rakétázás. Az idegenek csodálkoznak. Mindenki a fedélzeten áll.

Budafoknál fordul a hajó. A rakéta nem szalad többé a magasba, de a citadella csodás fehér fényben ég, mintha a Vezuv szüntette volna robbanós kitörését.

Ez is elmulik. A sötét éjszakában csak a hajó kereplése hallatszik. Az utasok aludni térnek.

Az I. osztályon most szokatlan sokan vannak, a II. osztályon szokatlanul kevesen. És én ez alkalommal szokásomtól eltérőleg I. osztályon utazom.

— Meg van! — kiáltok fel, — a kormánylapát rudja mögé fekszem. Itt szél fuj és a kormánylapát csikorog: ez a hely nem kell senkinek. Az elhatározást tett követte. Nyugvószékemet elhelyeztem, kabátommal betakarództam, nem telt el pár perc, már aludtam is.

A regeli nap Bajánál költött fel. Nem állt meg hajónk, csak rohant délnek.

Mohácsnál sokáig álltunk. Szeneltünk. Targoncás fiuk több száz targonca szenet öntöttek a hajó gyomrába.

Bezdánnál felszáll a szerb határrendőr. Elindul az utasok közt és elszedi azoknak az utleveleit, a kik Jugoszlávia területére utaznak. Én is odaadom neki.

A Duna vize magas. Ekkor éjjel is 13 cm-t árad. Óriás hajónk alig bir átbujni a gombosi hid alatt. — Farral megy lassan. Ha pár centivel magasabb, nem megy át a hid alatt.

A dél Vukovárnál ér el. — Két szép nagy monitor: a „Morava" és a „Száva" itt áll. A legénység a nagy melegben pihen és ebédel. E két monitor hajdan a miénk volt, azok adták a szerbeknek, a kik határainkat megcsorbitották Délután Ujvidéken kötünk ki. A szép nagy közuti hid végre kész van a Dunán, szép csinos hid. Most könnyen át lehet sétálni Ujvidékről Péterváradra. Itt sok a kirakás, tovább állunk. Egy rác asszony jó vásárt csinál a dinnyével és a szőlővel. Nem lehet jó, mert a vevők csak megkóstolják és adják is másnak tovább. A hajó rohan tovább.

Az estével elérjük Zimonyt. A Duna és Száva tengerré nőtt. A setétben lassan indul a hajó. — Belgrádból a sok apró hajó szaladgál a Dunán. Az áradó Száva sok homokot hoz és homok padokat rak a Dunába ott, ahol a vize a Duna vizével találkozik. Uszó hordók és lebegő gerendák jelzik a hajóra veszélyes helyeket. A setétben a hajónk mégis eltéved. — Tülköl és reflektorozik két oldalt.

— A sziget felé tartani! — hangzik egy kétségbeesett magyar kiáltás a vizről. A nagy hajó megállt. Visszafelé farol, kikerülte a zátonyt és elemi erővel siet a belgrádi kikötőbe.

Belgrád, az egykori Nádorfehérvár félkörben fekszik a Duna és Dráva összefolyásánál. — A part szépen ki van világitva. A villanylámpák felmásznak a hegyre és hangulatos esti képet adnak.

A kiktötő jól megvan világitva. A hajó lassan odafarol. Hamar kiköt. Csendőrök, finánc állanak utunkba. A csendőrtiszt elszedi utlevelünket és egy cédulát ad. Hajtanak bennünket a vámhivatalba.

A finánc turista öltözetemre figyelmesek lesznek.

— Mi Ön és hova megy?!

— Turista vagyok! Athénbe igyekszem! — teszem az asztalra a hátizsákomat. Bontanám ki.

— Dobre! dobre! — int a finánc altiszt és elküld.

Pedig fényképező gépemet és lemezeimet féltettem tőlük.

— Cseh Ön?! — kérdi nyájasan a másik finánc altiszt.

— Nem. Magyar vagyok!

Nem válaszolt rá. Elforditotta a fejét, nem érdekeltem többé. Most már én sem törődtem velük.

— Hol kapom meg az utlevelemet.! — kérdem a csendőr altisztől.

— A komisszáriátuson! — feleli.

Ezzel sem tudtam többet. Kérdem a hordárokat.

— Träger! träger! — rohannak felém.

— Nem jól van! Ilyen nincs a Balkánon! — mondom magyarul.

— Hamál, molim! — kiáltja egy Ez már igen. Ez az én emberem.

— Passaport za komiszarijat? — mondom neki.

Elveszi a hátizsákot és vezet. — Nagy sárgaház szük kapuján bemegyünk. Jönnek utánunk a többiek is. Várunk. Jó idő mulva egy fiatal borzas irnok jön. Elszedi a cédulákat, beül egy szobába, magára zárja az ajtót. Ujra várunk. Egy német család türelmetlen és dühös. Hangosan szidja az eljárást. Ilyen nincs a világon sehol. Ugy is vissza kell jönni, jobb ha itt vár. — Az asszony mosolyog és megköszöni. Kis idő mulva a férjét szidja, amiért a cédulát odaadta a rendőr irnoknak. — A férj keresztyéni megadással, szónélkül türi az asszony itéletét.

Közben észreveszem, hogy csak nagy cimletü szerb pénzeim vannak. Még a hordárt sem tudom kifizetni. Rábizom bagázsiámat a hordárra, magam a szemben eső korcsmába megyek sörözni.

Belgrádban sörgyár van és a gyár jó sört főz. Két jó pohárral megittam és száz dinárossal (10 pengő) fizettem. Visszaadtak. Volt aprópénzem. Visszamentem. — Az utlevél még mindig nem volt kész. Ellenben az elégületlenek száma megsokasodott. A Bácskába utazók elkeseredtek, mert a hajó már elment.

A szép német asszony viszi a primet. — Olvassa a hirdetményt, hogy aki még 24 órán tul marad Belgrádban, a prefekturán is jelentkeznie kell.

— No ő azt nem teszi. Ő reggel megyen tovább! — dühöng tovább.

A kulcs csikorog. A rosszképü borzas irnok kijön. Nála a sok utlevél. Olvassa a neveket, de mindenkiét rosszul és csak a keresztnevét. Odaállunk és mindenki kinézi a magáét. Elveszi tőle. A névre még véletlenül se hibáz rá.

Ő ráér. Megáll. Rám néz. Maga cseh! — mondja szerbül.

— Nem, én magyar vagyok! — Adja már az utlevelemet, mondom neki.

Nem adja. Betüzi tovább: — Isván! — olvassa az enyémet.

— Ecsedi! — mondom tovább.

— No ugye cseh! — vigyorog.

— Addja az utlevelet, ne bölcselkedjék! — kapom ki kezéből. Mindnyájan zugolódva távozunk.

„Salgó" Imperiál konyak
az elismert és kedvelt márka.

Kenderessiné álomlátása

Irta: **Kövér Gyula.**

„Én Uram és Istenem, te tudod az én dolgaimat, te látod a lelkemet, tegyél csodát én velem. Végy magadhoz Istenem, ha elvetted tőlem az uramat és gyermekeimet, engemet pedig megfosztottál attól, ami legbecsesebb, ami nélkül az emberi élet nem ér semmit sem, a szemem világától. Tégy csodát velem, hogy haljak meg."

Igy fohászkodott fel özvegy Kenderessi Györgyné egy őszi napon vályogfalu, nádtetejü kunyhójában, világtalan állapotában. És miután az Ur Isten mindig meghallgatta azokat, akik tiszta szívből könyörögnek hozzá, hát meghallgatta Kenderessiné rimánkodását is és csudát tett vele, de nem úgy, ahogy ő kívánta.

Juhász Erzsébetnek nevezték leányneven. Apját nem ismerte, csak az anyját. Az anyja gyógyfüveket szedegető mindenki által ismert Julis néni volt. Ismert mindenféle fajta gyógyerejü növényt és kora tavasztól késő őszig azoknak összegyüjtésével foglalkozott. Egyrésztét az általa szedett gyógynövényeket megvették tőle a patikusok, másrészét pedig maga használta fel olyanformán, hogy a hozzáforduló betegeket gyógyította azzal. Igy éldegélt leányával együtt.

Erzsi, míg kisebb volt, kijárogatott az erdőre, mezőre anyjával. Fürge lábaival beszaladgálta a dombokat és völgyeket, megismervén a növényeket, rávezette anyját a keresett és szükséges gyógynövényre. Mire 13 éves lett, éppen olyan jártassággal birt azoknak felismerésében, mint Julis néni. Sőt az orvosságok készítését, amivel az anyja gyógyítani szokott, elsajátította. Köhögésről, hátfájásról, hideglelésről, gyomor- és bélbántalmakról biztos orvosságok volt. Még a nehezebb betegségek, mint például nyavalyatörés kuruzslásával is megpróbálkoztak.

Természetesen Erzsi iskolába nem járt. Ki törődött akkor a tankötelezettséggel. Azonban mikor tizennégyéves lett, az anyja elálitotta cselédnek egy jómódú parasztgazdához. Nyolc esztendőt szolgált egyhuzamba, amikor megismerkedett a katonaságból hazakerült Kenderessi Györggyel és az ismerettségből csakhamar házasság lett.

Kenderessi György éppen olyan nincstelen szegénysorsú volt, mint a felesége. Mikor megesküdtek és a legszükségesebb házibútort beszerzték, hát Kenderessinek csak annyi pénze maradt, hogy egy fűrészt és egy fűrészbakot elő tudott állítani és favágó foglalkozásba fogott bele. De mindketten fiatalok voltak és munkabirók, bízva-bizakodók. Nem estek kétségbe. Valóban meghatóan tanulsággal birt egy ilyen fiatal szegény pár cselédélete. Hogy lótottak-futottak éjjet napot eggyé téve, hogy törték-marták saját magukat, hogy a napi szükségleten kívül valami meg tudhassanak kuporgatni öregségük napjaira.

Igy élt a Kenderessi házaspár is. De fáradságoknak meg is lett az eredménye. Öt esztendő elteltével meg tudtak venni egyik debreceni szőlőskertben egynyilas földet a rajta levő pajtával, amibe be is költöztek.

Aki ismeri a régi Debrecennek szegényebbsorsú lakosságát, csak az tudja elképzelni, hogy mekkora öröm, milyen önérzet dagaszthatta azt a szegény kétkézi munkásembert, mikor keserves verejtékkel szerzett tulajdonába léphetett be. Bizony nem cserélt volna bármily nagy urral.

Kenderessiéknek az Isten áldása nem csak egy esetben nyilvánult meg. Megnyilvánult abban is, hogy három egészséges gyermeket adott nekik. Kettő fiut és egy leányt. Nem is lehetett tőlük soha panaszt hallani. Kívánságuk is csak annyi, hogy adjon az Isten nekik gyermekeik felnevelésére erőt és egészséget.

De hát nem úgy történt. Mi gyarló emberek nem vagyunk azzal a képességgel felruházva, hogy meg tudnánk érteni, hogy a sors fordulatai az emberi életbe miért és miokból következnek be.

Hát ki tudná azt megfejteni, hogy miért kellett Kenderessi Györgynek fiatalon, 32 éves korába meghalni? És utána a három gyermekének?

Kenderessinét a négy haláleset, a mely által elveszítette urát és gyermekeit, szóval mindazokat, akiket szeretet: megtörték és sok könnyhullástól elvesztette mindkét szemevilágát. Mint világtalan elhagyottan éldegélt a pajtában és ha jó emberek nincsenek, talán éhen pusztult volna el.

Ekkor tört ki belőle az a panaszos kifakadás, ami ennek az írásnak elején áll. Az Isten azonban csodát tett.

Kenderessiné akkor éjszaka álmot látott. Megjelent neki álmában régen elhalt édesanyja. Megjelent és megdorgálta őt s szólt hozzá eképpen:

— Erzsi! Erzsi! Miért hagytad el úgy magadat! Hát elfelejtetted már azokat, amiket tőlem tanultál? Hát nem emlékszel már arra, hogy mivel gyógyítottam meg az öreg Figuráné szemevilágát, aki éppen úgy járt, mint te, a sok sírástól megvakult. Gondolkozzál csak és a te szemeid is látni fognak.

Ezzel a látomány eltünt és Kenderessiné felébredt. És ekkor eszébe jutottak azok a gyógyfüvek, amelyekkel az édesanyja az öreg Figuráné megvakult szemeit kuruzsolta és másnap megkerítetvén azokat, orvosságot készített azokból, amivel szemeit félesztendeig kurálta, mire azok ismét megnyiltak, hogy ujból láthatott azzal. Igy tett az Isten csodát Kenderessinével.

Erdekes bonyodalom a Debreceni Műkőgyár sikkasztója körül

Ki tartozik viselni a visszaszállitás és a rádiógram költségeit?

Budapest, aug. 27. Mint ismeretes, Szalai István okleveles mérnök 50 ezer pengő elsikkasztása után elszökött Budapestről. A mérnöknek mozaik-gyára volt Budapesten a Reiter Ferenc ucca 49. számu házban. Ez a gyár azonban tönkrement és akkor Szalai átvette a Debreceni Műkőgyár budapesti képviseletét. Gyárát a debreceni gyár megvásárolta és őt megbizottként hagyta ott. Szalai a Debreceni Műkőgyártól **készpénzben** és anyagban harminnyolcezer pengőt sikkasztott. Ezenkivül Lovas Géza budapesti mérnöktől 12 ezer pengőt, több más károsulttól kisebb-nagyobb összegeket sikkasztott. A teljes bünlajstrom összeállitása még folyik a főkapitányságon.

A rendőrség megállapitotta, hogy Szalai István egy Baross-téri francia hajózási társaságnál megváltotta a hajójegyet, majd pedig érvényes utlevelével elutazott Amerikába. A mérnök augusztus 19-én szállt Le Havréban az Ile de France nevü hajóra. Már az angol kikötőt is elhagyta a hajó, amikor aug. 22-én a vizsgálóbiró kiadta Szalai ellen az elfogató parancsot.

A főkapitányság a kiadott elfogató parancs alapján elhatározta, hogy a nyilt tengeren Amerika felé hajózó szökevényt rádiógram utján elfogatja.

Rádiógramot küldtek az Ile de France parancsnokának. Ebben a rádiógramban közölték vele a hajón utazó Szalai személyi adatait, valamint hajójegyének számát és kabinszámát és kérték, hogy ne engedje Szalait Newyorkban kiszállni, hanem szállitsa vissza Le Havreba, ahol a francia hatóságokkal időközben történt megállapodás alapján a francia rendőrség fog majd intézkedni. Ugyanekor egy másik rádiógramment a newyorki rendőrséghez is és ebben hasonlóan felkérték a newyorki rendőrséget, hogy a hajó megérkezésekor akadályozzák meg Szalai István partraszállását, sőt intézkedjenek, hogy a hajó Szalait Le Havre-ba szállitsa vissza.

Tegnap délben megérkezett a budapesti főkapitányságra a newyorki rendőrség válasz-rádiógramja, amely közli, hogy az értesités alapján a kikötőbe befutott Ile de France utasainak partraszállásakor a newyorki rendőrség kiküldöttjei, akik a kikötőben megjelentek, nem engedték Szalai Istvánt partraszállni. Szalait átadták a hajó parancsnoknak, hogy a hajóval szállaitsa vissza Le Havreba. A hajó szeptember 2-án érkezik vissza a francia kikötőállomásra. A newyorki rendőrségtől kapott értesités alapján a budapesti rendőrség kérésére a külügyminiszterium sürgős átiratot intézett a párisi magyar követséghez.

Megküldte neki Szalai István ellen kiadott elfogatási parancs hiteles fordiását, kérte, hogy a párisi magyar követ járjon el az ottani hatóságoknál, hogy Szalai Istvánt az Ile de France szeptember 2-án történő hazaérkezésekor vegyék őrizetbe és a kiadatási eljárás lefolytaátsáig tartsák fogva. Ugyanekkor intézkedés történt a kiadatási eljárás megindítására is. Miután Franciaországgal kölcsönös megállapodás van érvényben a büntettesek kiszolgáltatására vonatkozóan, semmi jogi akadálya nincsen annak, hogy az elfogott Szalai Istvánt hazaszállitsák.

A hazaszállitásnak azonban másik komoly, sulyos akadálya van, nevezetesen a hazaszállitás költségei. A rendőrségnek ugyanis nem áll rendelkezésére pénz, hogy a visszaszállitás költségeit ebből fizethesse. Az elsőrangu sértett, a Debreceni Műkőgyár azonban azon az álláspontón van, hogy a már elszenvedett 38.000 pengős károsodáson felül ujabb áldozatra nem hajlandó s ezért a műkőgyár budapesti ügyvédje megjelent a főkapitányságon és irásban bejelentette, hogy az elfogatás ellenére sem hajlandó az elsőrangu sértett a visszaszállitás költségeit vállalni.

Igy azután most nyitva marad a kérdés, hogy mi történjék Szalai Istvánnal, akit Newyorkban nem engedtek partraszállni, visszaküldték Le Havreba és ott minden valószinüség szerint őrizetbe fogják venni. Az ügynek más anyagi természetü kérdése is van. A rendőrségnek rádiógramokra nincs pénze és csak akkor tudja elküldeni, ha a károsult a költségek fedezését elvállalja. Ezt a két rádiógramot is csak azután küldték el, amikor a Debreceni Műkőgyár ügyvédje annak megfizetésére kötelezettséget vállalt. Az elküldött rádiógramok alapján tényleg elfogták Szalai István mérnököt, azonban a Debreceni Műkőgyár most arra az elhatározásra jutott, hogy ennek a két rádiógramnak költségeit, ami körülbelül 1000 pengőt tesz ki, a kincstáron behajtja.

Tegnap volt ugyanis Szalai István ellen folyamatban levő büntető ügyben Rád Illés dr törvényszéki biró előtt a tárgyalás. A tárgyalás folyamán a biró megállapitotta azt, hogy Szalai István a főtárgyalás előtt elszökött. A megszökött Szalai ellen ezért a biró elfogatóparancsot adott ki és egyuttal a bünügy főtárgyalását mindaddig, amig Szalai István a bíróság elé nem állitható, elnapolta. Ekkor felállott a Debreceni Műkőgyár budapesti ügyvédje, Vajda Rezső dr s rendkivül érdekes bejelentést tett. Bejelentette, hogy a Debreceni Műkőgyrá a kincstárt teszi felelőssé Szalai István elfogatási költségeiért, azért, mert szerinte sulyos mulasztások történtek az eljárás során.

Az ügyvéd a főtárgyaláson tett bejelentést azzal indokolja, hogy ő julius 23-án egy beadvánnyal fordult az ügyészséghez, amelyben közölte, hogy Szalai István a bünjelként lefoglalt ingóságokat eladja, mindent pénzzé tesz és szökni akar. Ezt a sürgősen elintézendő beadványt az ügyészség augusztus 7-én küldte le a budapesti főkapitányságra. A főkapitányság augusztus 15-én beidézte Szalai Istvánt, akit kihallgatása után el is bocsátottak. Az ügyvéd szerint ezek a szerinte fennálló késedelmek tették lehetővé azt, hogy Szalai elszökhessen és igy a kézrekerités érdekében tett intézkedések költségeiért elsősorban a kincstár felelős.

Verekedés közben kiszurták a szemét

CSAK A TÁRGYALÁSON ÁLLAPITOTTÁK MEG, HOGY AZ EGYIK LEGÉNYNEK KIFOLYT A SZEME.

Még a mult hóban történt, hogy Hajduhadházon italozás után hat legény összeverekedett. Előzőleg jó hangulatban mu'atoztak egy korcsmában, majd amikor az ital erősen a fejükbe szállott, előbb szóval, azután pedig bottal és bicskával támadtak egymásra.

A verekedésben résztvettek: Bodó Gábor, Bodó József, Harsányi János, Korim József, Korim Sándor és Bartha András, akik ott ütötték, verték egymást, ahol érték. Hiába intette őket a korcsmáros, hogy csendőrt hivat, a feldühödött legények nem hallgattak rájuk.

Dulakodás közben egyszerre az egyik legény, névszerint Bartha András fe'ordított s a szemére csapta a kezét. Mindjárt félre is állott a verekedők csoportjától, akik — miután jól kitombolták magukat — kisebb-nagyobb sérüléssel ékesitve hazaszéledtek.

A véres korcsmai verekedésnek természetesen folytatása is lett. A legényeket beidézték a bíróságra, hogy fele'ősségre vonják őket.

Az ügy szerdán délelőtt került a debreceni törvényszéken dr Tokay György egyes bíró elé. Mivel a Bartha András sérülése volt a legsulyosabb, mint elsőrendü sértettet, őt hallgatta ki a bíróság.

Ekkor derü't ki tulajdonképpen, hogy Barthának a verekedésné' kiszurták az egyik szemét, amely ki is folyt. Mivel pedig ez sulyosabb elbirálás alá esik, az egész ügyet áttették a törvényszék büntetőtanácsához.

Igy azután legközelebb majd a debreceni törvényszék valamelyik büntetőtanácsa fogja letárgyalni a hajduhadházi korcsmai verekedők bünügyét.

VASÁRNAP NYILIK MEG A „LEGSZEBB KALÁSZ" ORSZÁGOS VÁNDORKIÁLLITÁS

A Pesti Napló a kisgazdák között országos kalászversenykiállitást rendez évről-évre, amely az idén is nagy sikert aratott és a kisgazdák szebbnél-szebb kalászokat küldtek be a kiállitásra, amely értékes dijakkal jutalmazta a jobb minőségü kalászokat beküldő kisgazdákat, hogy ezáltal is előmozditsa a többtermelést. A Pesti Napló a kalászkiállitást bemutatja vidéken is és Debrecenben vasárnap délelőtt nyilik meg a kiállitás ünnepélyes keretek között a vármegyeháza disztermében. A kiállitás szeptember 3-ig lesz nyitva és megtekinthető délelőtt 8—1-ig, délután 3—6-ig.

—oOo—

ELGZOLT EGY KISFIUT, AKINEK ELTÖRT A BOKÁJA.

Súlyos baleset a Wesselényi uccán.

Szerdán délután háromnegyedhét órakor, súlyos kimenetelü kerékpárelgázolás történt Debrecenben, a Wesselényi uccán. **Földi István** kőművessegéd a kerékpárjával elgázolt egy **Váczy János** nevü 9 éves kisfiút.

A gyerek végigzuhant az ucca kövezetén s nagyot sikoltott. Földi azonnal leszállott a bicikliről, hogy a kisfitút talpra segitse, de az nem tudott a lábára állani.

Közben értesitették a mentőket, — akik hamarosan kivonultak és a kis **Váczy Jánost** beszállitották a sebészeti klinikára. Megállapitást nyert, hogy a gyerek bokatörést szenvedett. Természetesen az orvosok azonnal kezelésbe vették, majd pedig a mentők hazavitték a gyereket a szüleí lakására.

A kerékpárelgázolással kapcsolatban a rendőrség megindította a vizsgálatot annak a kideritésére, hogy a balesetért **Földi István** mennyiben felelős.

—oOo—

92 FAHRENHEIT FOKOS HŐSÉG LONDONBAN.

London, augusztus 27. Az angliai hő hullám állandóan erősbödik. Londonban a hőmérséklet 92 Fahrenheit volt árnyékban. Ilyen nagy hőség Angliába csak 1923-ban volt. Több halálos napszurást jelentenek az ország különböző részeiből. Többek között napszurás érte a **gárdaezred egyik katonáját, aki gyakorlatozásból bevonulva a kaszárnyába, holtan esett össze.**

Kötvénykölcsönöket

váltó nélkül, évi 8 százalék kamattal, félévi utólagos fizetéssel

GAZDAKÖLCSÖNÖKET

váltós alapon, féléves kamatfizetéssel, évi 8 százalékos kamatalapon gyorsan és előnyösen folyósit, felvilágositást dijmentesen ad

Frenkel Miklós bankháza

Debrecen, Hatvan-utca 2. sz. Püspöki palotával szemben.

Uj fiókot

nyitott

BLOCKNER J.

hirdetőirodája

Vilmos császár-ut 33

szám alatt

Ezzel is nagyszámu ügyfeleink kényelmét kivánja szolgálni megbizható pontos kiszolgálással. A vezetés a cég régi tisztviselőjének kezében van, aki minden érdeklődőnek a legrészletesebb felvilágositással és tervekkel rendelkezésére áll.

Központ: IV., Városház ucca 10. Telefon 889-14. szám

Fiókok:

VI, Andrássy-ut. 2.		Telefon: 232-45.
VI, Vilmos Császár-ut	32.	Telefon: ———
VII, Erzsébet körut 12.		Telefon: 350-44.

FELHIVÁS.

Van szerencsénk értesiteni, hogy jelenleg cégünk Kabán a ref. egyház orgonáját készíti, honnan bármely meghivásra a legnagyobb készséggel áll rendelkezésre a környékbeli egyházaknak is. Továbbá, hogy 1861. óta fennálló cégünk vállalja legujabb csőrendszerü orgonák elkészitését s e szakmába vágó bármely munkálatokat, u. m. régi orgonák átépitését, bővitését uj változtatokkal, homlokzatsípok pótlását, tisztitását és hangolását, valamint templomi berendezéseket, uj harmóniumok készitését és javitását is.

Tisztelettel

Országh Sándor és Fia

orgona és harmónia üzeme, Rákospalota.

Az én dalom

(Rab magyar véreimhez küldöm.)

Vegye szárnyára dalom
A sírló őszi szél.
Vigye el messze-messze...
A megszállott mezőkre
A szél, az őszi szél.

Fenn északon, vagy délen
Sok szomorú magyarnak
Legyen lágy altatódal,
Fedezzen sóhajommal
Holtat, ha elpihent.

Szelíd dalomban küldöm
Meleg szivem neki, —
Elküldöm pásztortűznek:
S majd ott köréje gyűlnek
— Én véreim — ha fáznak.

E dal legyen imádság, —
Paizs legyen szivem,
Kidöltnek pártfogója,
Csüggedtnek biztatója, —
E dal, az én dalom.

(Sárrétudvari.)

Nagy Ferenc.

Rádió műsor

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 28.

BUDAPEST. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Szalonzenekari hangverseny. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak. — 4.00: Rádió Szabad Egyetem. Hangverseny. — Utána: Időjárás- és vizállásjelentés. — 5.10: Takáts István felolvasása: „A rakoncátlan gyermekek." — 5.30: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. — 6.30: Máthé Elek előadása: „Szent Ágostos." — 7.00: Kuruc est. Közreműködik Csóka Béla (ének) és Lugossy István (tárogató). — 8.00: Keleti hangverseny. Közreműködik Kármán Gizi (ének), Vermes Jenő (ének), a Városi Szinház operaénekesei, Országh Tivadar (hegedű), zenekari kisérettel. — Utána: Időjárásjelentés, hírek. — Majd: Bura Károly cigányzenekarának hangversenye.

BERLIN. 6.50: Operák. — 8.30: Zene.

KASSA. 11.30: Gramofon. — 12.30: Déli zene. — 8.20: Hegedű.

LIPCSE. 4.30: Zene.

MILANO. 5.00: Gramofon. — 7.30: Vegyes zene.

MÜNCHEN. 8.15: Hangverseny. — 9.30: Dalok.

PRÁGA. 11.15: Gramofon. — 12.20: Déli zene. — 9.00: Hárfa- és hegedűverseny.

RÓMA. 5.30: Ének és zene. — 9.02: Opera.

WIEN. 11.00: Zene. — 1.00: Szimfónikus hangverseny. — 8.05: Zene.

ZÜRICH. 4.00: Zene. — 8.40: Hangverseny. — 9.30: Szórakoztató zene.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztit.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Szigoru vámvizsgálat a Szent István nap után

Biharpüspökiben Anghel inspektor is részt vett a Budapestről visszatérő utasok vámvizsgálatánál. — Őrizetbe vettek egy kolozsvári uriasz szonyt, mert a büntetéspénzt nem tudta kifizetni.

Nagyváradról jelentik: A budapesti Szent Imre ünnepségre igen sokan zarándokoltak fel Erdélyből Budapestre. Az erdélyi utasok nagy része tegnap délután érkezett meg a Biharpüspöki állomásra. Először a kolozsvári utascsoport jött meg a gyorsvonattal.

A biharpüspökii vámnál Anghel kolozsvári váminspektornak vezetése alatt végezték a vizsgálatot a vmosok, akiknek a száma a külön kirendelt egyénekkel együtt körülbelül husz volt.

Nem tudni mi okból a vámvizsgálatnál olyan tulzásokat produkáltak, amik nem lehetnek céljai a vámvizsgálatnak. **Egyik kolozsvári fiatalembernek a felöltője után 800 leit kellett fizetni.** Pedig szavahihető kolozsvári utasokkal igazolta, hogy a kérdéses felöltőt a kolozsvári Neumann cégnél vette és ebben is utazott fel Pestre. Másoknál matyóhimzésü ajándék kézimunkák után magas birságot vetettek ki, ahelyett, hogy elvámolták volna. — Kellemetlen este volt egy kolozsvári uriasszonynak, akinek **táskájában cigarettahüzlnit találtak.** Az asszonyt 5800 lejre büntették meg s minthogy nem tudta az összeget kifizetni, őrizetbe vették. Amennyiben a kolozsvári uriasszony nem tud pénzt keriteni, átkisérték a váradi ügyészségre.

Foghuzás után tetanus-mérgezésben meghalt egy szegedi asszony

Mint röviden már jelentettük a szegedi rendőrség egy titokzatos haláleset ügyében indította meg a nyomozást. A szegedi közkórház értesítette a rendőrséget, hogy Vasuth Mihályné Bárka uccai lakost pár nappal ezelőtt tetanusmérgezéssel szállították be a közkórházba, ahol azonban a legóvatosabb kezelés dacára is meghalt a beteg.

A kórházi jelentés után a gyanus haláleset ügyében megindult a nyomozás, amelynek során megállapították, hogy az elhalt foghúzás következtében kapott tetanusmérgezést. Vasuth Mihálynénak egy héttel ezelőtt fogat húztak az egyik szegedi fogtechnikusnál s foghúzás után egyre rosszabbul lett. Végül is a súlyos állapotban lévő beteget hozzátartozói a közkórházba szállították. Itt az orvosi vizsgálat során megállapították, hogy az asszony tetanusmérgezésben szenved. Azonnal ápolás alá vették, de már a szerencsétlen betegen nem lehetett segíteni. Másnap a kórházi ágyon kiszenvedett Vasuth Mihálynél.

A rendőrség intézkedésére Vasutné holtestét a törvényszéki boncolani intézetbe szállitották, ahol a boncolást megejtik. A rendőrség megindította meg a nyomozást, hogy megállapitsa, vajjon nem történt-e valamelyes gondatlanság a foghuzásnál, avagy a tetanusmérgezés a foghuzás után történt-e.

Elégette ruháit, iratait és a tóba vetette magát

Temesvár, augusztus 26. Azzal a prágai jelentéssel kapcsolatban, hogy **Pálffy** grófnő egy prágai újságíró felesége öngyilkossági kisérletet követett el, megállapították, hogy **Pálffy Ilona** temesvári uriasszonyról van szó, aki **Pálffy Dezső** nyúgalmazott táblabíró leánya. **Pálffy Ilonát** évekkel ezelőtt a villamos gázolta el és a baleset következtében az egyik lábát amputálni kellett. Minthogy a baleset a villamos társaság hibájából állott elő, a bíróság havi nyolcezer lei kártérítést itélt meg A leány ez év tavasszán férjhez ment **Wakner Pál újságíróhoz.** A fiatalasszony azonban a szerencsétlenség **óta búskomor lett. Egynapon elégette az összes ruháit és iratait, majd egy közeli tóba vette magát, ahonnan sikerült kimenteni.** Az izgalmak azonban annyira megviselték, hogy tartós szanatóriumi kezelésre van szüksége.

Návay Lajosék meggyilkolásának borzalmas emlékei Ausztriában

Egy osztrákká lett volt magyar kommunista büne.

Klagenfurt, aug. 26. Koloman Wallisch, az osztrák szociáldemokratapárt egyik vezére nemrég egy igénytelen perben mint tanu szerepelt a klagenfurti törvényszék előtt. Tanuskodásával kapcsolatban az egyik klagenfurti lap megirta Wallischnak a Károlyi-forradalom és a kommunizmus alatti viselt dolgait. Az adatokat most az összes osztrák polgári lapok átvették s az ügyből csunya botrány támadt.

Koloman Wallisch, jobban Wallisch Kálmán, mielőtt a magyarországi bolsevizmus bukása után Ausztriába menekült volna, a szegedi szociáldemokrata párt titkára volt. Már a kommunizmus előtti időkben szélső kommunistának vallotta magát és 1919 március elején a szegedi munkástanács titkára lett. Március 13-án a kommunisták szélső balszárnyához csatlakozott és ugyanazon a napon a munkás-, katona- és földmüves tanács megbizásából átvette Szeged város főispánságát. A komunizmus kitörése után a korlátlan hatalmu direktórium tagja lett. — Néhány nappal később a szegedi direktórium és vele együtt Wallisch Kiskunfélegyházára költözött. A kiskunfélegyházai forradalmi törvényszék összes itéleteiben része van.

Végignézte Návay Lajos volt képviselőházi elnök kivégzését is. A kivégzést egy **Engi** Lajos nevü terrorista végezte három társa segitségével. Először Engi halántékon lőtte **Kiss** doktort, majd **Návay** Iván került sorra, aki az első lövés után megfordult, mire még egy lövést kapott az arcába. Utoljára **Návay Lajos következett,** aki sulyosan sebesülten terült el a földön. Engi mégegyszer fejbelőtte. Mivel Návay Iván még vonaglott, Engi kést döfött a mellébe és megforgatta a kést, mint egy csavart. Ugyanily bestiális módon járt el Návay Lajossal is. Valamennyi vonaglott még, amikor bedobták őket a frissen ásott sirba.

Wallisch mindezt végignézte. Az ellen sem volt semmi kifogása hogy mikor a haldokló embereket elevenen eltemették és a 80 centiméter mély földréteg megmozdult Návaynak és társainak göresös rángatódzásától. Az összes tanuk azt vallották, mikor az ügyet Magyarországon tárgyalták, hogy **Wallisch tudta és beleegyezése nélkül sem a Návay testvérek, sem másoknak a kivégzése nem mehetett volna végbe.**

Wallisch nemcsak a gazdag emberek életét és vagyonát veszélyeztette, hanem azok közé tartozott, akik a szegény kőmüvesek utolsó tehenét, fehérneműjét és megtakaritott pénzét is elrekvirálta. — Ugyanezt a Wallischt a kommunizmus bukása után az osztrák szociáldemokraták tárt karokkal fogadták, hónapok alatt megszerezte az osztrák állampolgárságot és egy idő óta vezetőszerepet játszik az osztrák szociáldemokrata pártban.

Ezek a leleplezések valószinüleg nem maradnak hatás nélkül további pályafutására.

FÉLMILLIÓ SVÉD KORONA ANDRÉE NAPLÓJÁÉRT.

Stockholm, augusztus 26. Még nem lehet tudni, hogy sikerül-e Andrée naplójának felolvasztása ugy, hogy az irás olvasható állapotban marad és még nem tudják, vajjon az expedició vezetője egész útja végéig folytatta e a naplója irását, egy külföldi sajtókonszern mégis felajánlotta, hogy **félmillió svéd koronát fizet a napló közlési jogáért.**

Minden valószinűség szerint a „Il Oszkár" nevü páncéloshajó hozza Svédországba a sarkkutató földi maradványait, bár az a javaslat is elhangzott, hogy a Svenksund nevü régi cirkálót küldjék ki ebből a célból Tromsöbe, mert az Andrée-expedició annak idején ezen a hajón ment a szigetre, ahol a léggömb felszállott.

Minthogy maga Andrée egyizben azt a kivánságát fejezte ki, hogy születése helyén temessék el, középsvédországi Gräma nevü városkában helyezik el örök nyúgalomra.

Mentőszekrények cséplőgéphez, automobilhoz és gyárakba a legolcsóbban
Schön Sándor kötszer- és orvosi müszertárában **Debrecen**
Piac ucca 14. (Csapó-u. sarok). Telefon 11-55.

Hálót, ebédlőt uriszobát és sajátkészitésü kárpitos butorok legjutányosabban **Szántónál** részletre is.

Patent fotelek és legujabb recammék
Piac-u. 81. Csapo-u. 17

Madonnához

Arca hamvas és üde, mint a kert
liliома
Büszke és elérhetetlen, mint a csillagok
Szive csukott könyv, melyben férfi
még nem olvasott,
Lelkének társai az égi angyalok.

Leggyönyörűbb nőiesség tökéletes képe
Szép szeméből az üdv sugara száll feléd
Égi bájalakját, még csodálva szemléled
Szeplőtlen lelke tündöklik eléd.

Lantja húrjait művészileg pengeti
Dalai szárnyán emelkedik lelkem
Csak halk imában szállhat hozzá
sóhajom
Gyönyörű istennő . . .! Kinek mása
nincsen!

L.

Bérbeadják a csolnakázó tavat

Mint köztudomású, a város a csónakázó tavat rendbehozatta, kitisztiatta és gondoskodott róla, hogy a viz állandóan felfrissüljön a tóban. Most már a télen korcsolyapályának is használják a tavat, melynek **bérletéről akkor történik a kiadás tekintetében intézkedés ha Vásáry polgármester hazaérkezik.**

EGY ELMEBAJOS ASSZON A „GONOSZ SZELLEMEK BIZTATÁSÁRA" MEGÖLTE GYERMEKÉT.

Nagykanizsáról jelentik: Molnár Gáborné galamboki gazdag kisbirtokos felesége tegnapelőtt a kutba dobta kislányát. A szörnyü gyilkosság után az asszony megszökött otthonról és azóta a környékbeli falvakban bolyongott. A gyermekgyilkos anyát a csendőrség üldözőbe vette, de még mielőtt elfogahtták volna, az asszony beállitott a nagykanizsai ügyészségre és feljelentette magát gyilkosságért. A soros ügyész nyomban kihallgatta a gyilkos anyát, aki zavartan viselkedett és azt adta elő, hogy a gonosz szellemek biztatására ölte meg gyermekét. A vizsgálóbiró elrendelte a gyilkos asszon elmeállapotának megfigyelését.

A TÖRVÉNYTELEN GYERMEK UTÁN IS JÁR CSALÁDI PÓTLÉK.

A belügyminiszterium döntésével szemben a magyar királyi közigazgatási bíróság érdekes ítéletet hozott. Egy rendőrfelügyelő családi pótlékának kiutalása körül keletkezett a vita. A hatóságok ugyanis nem ismerték el a rendőrfelügyelő feleségének házasságon kívül született gyermekét családtagnak a családi pótlék megállapításánál. Ilyen értelemben határozott a belügyminiszter is, — úgyhogy a rendőrfelügyelő a bírósághoz fordult panasszal.

A közigazgatási bíróság ítéletében helyt adott a panasznak és kimondotta, hogy a gyermek a feleségtől ennek korábbi házasságából vagy házasságon kívül született-e, arra, hogy a gyermek a későbbi férj mostohagyermekévé legyen, nincs befolyással. Vagyis a nőnek más férfitól házasságon kívül született gyermeke annak, akihez férjhez megy, épúgy mostohagyeremeke, aki a nőnek korábbi házasságából született.

Mivel a törvény a törvényes — vagy törvénytelen gyermek között a családi pótlékra való igényjogosultság szempontjából különbséget nem tesz, **a panasznak helyt kellet adni.**

Az első ötnapos kerékpáros verseny Magyarországon

ÖT NAP ALATT EZER KILOMÉTEREN FELÜLI UTAT TESZNEK MEG A VERSENYZŐK. — KÜLFÖLDI HIRES VERSENYZŐK IS RÉSZTVESZNEK A NAGYSZABÁSU VERSENYBEN.

Szeptember 4—8 közötti időben rendezi meg a Magyar Kerékpáros Szövetség első ötnapos kerékpáros versenyét, amely a sportszezon legkimagaslóbb sporteseménye lesz. A verseny utvonala a következő: Budapest—Gyöngyös—Tiszafüred—Debrecen (231 km.) szeptember 4-én; szeptember 5-én: Debrecen—Mezőberény—Békéscsaba — Orosháza — Hódmezővásárhely (205 km.); szeptember 6-án: Hódmezővásárhely — Szeged — Kiskunfélegyháza — Kecskemét — Budapest (211 km.); szeptember 7-én: Budapest — Székesfehérvár — Siófok — Keszthely (175 km.); szeptember 8-án: Keszthely — Balatonfüred — Székesfehérvár — Budapest (194 km.).

A verseny utvona'a tehát több mint 1000 kilométert tesz ki, egy napra átlagosan tehát kereken 200 km. esik.

A kerékpáros szövetség a versenyre meghívott több külföldi neves kerékpárversenyzőt, akik remélhetőleg indulni is fognak a sportév legnehezebb versenyén. Remélhetőleg a magyar versenyzők — miként a multban, ugy most is — meg fog állani helyüket a külföldi versenyzőkkel szemben.

A nagyszabásu versenyben előreláthatólag mintegy 80—100 versenyző fog indulni, akik kolsszális feladat előtt állanak, mert valóban ennél megerőltetőbb, a férfiui erőt és kitartást az utolsó cseppig igénybevevő verseny a'ig képzelhető el. Talán egyedül a marathoni futás hasonlítható ezzel össze, de ez sem teljes mértékben, mert amíg a marathoni futás 2—3 óráig tart, ezt a versenyt öt napon keresztül naponként 8—10 órán át futják.

A verseny iránt nemcsak itthon, hanem a külföldi sajtóban is nagy érdeklődés nyilvánult meg, mint az 1930 év kerékpáros sportjának legnagyobb erőpróbáját említik meg egész Európában.

Igen találó ez a megállapitás, mert amíg a kü'földi hasonló versenyben pihenő napok vannak, addig e versenyben egyfolytában öt napon keresztül folyik az összes izmokat és idegeket a legteljesebb mértékben igénybevevő küzdelem.

Babvetőmag kiosztása

Felhivás a babtermelőkhöz.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter a babtermelés egységesitésére irányuló *babvetőmag-kiosztási akciót* jövő 1931. évre is engedélyezni kívánja és pedig ugy, hogy ez akció keretében kedvezményes áron részesülnek a kiosztandó fehér gyöngybab-vetőmagban a gazdák és a vetőmag vasuti szál'ítási költségét is a földmivelésügyi tárca viseli.

A rendelkezésre álló, illetőleg beszerzendő babvetőmag elsősorban olyan gazdaságok között osztatik ki, melyek vetőmagtermelésre, tisztán vetve lega'ább 10 kat. holdon, köztesen vetve legalább 40 kat. holdon vállalkoznak. Amennyiben ezen gazdaságok a rendelkezésre álló babvetőmagot nem vennék teljesen igénybe, csak ez esetben jöhet tekintetbe több gazdának olyan alkalmi községi egyesülése, ahol ugyancsak hasonló területen vállalkoznak babvetőtermelésre és egyuttal garanciát nyujtanak a bab összegyüjtésére és egységes tisztítására is.

Csak ezen igények kielégitése után lesz mód kisebb igények figyelembe vételére, — tekintve, hogy az 1931. évben is még vetőmag termeltetésről s nem pedig babvetőmag kiosztásról van szó, mivel a kiosztott vetőmagból származó termésre elővételi jogot köt ki a földmivelésügyi miniszter.

Tekintettel arra, hogy most már szükséges a tájékoztató adatok megszerzése, arra vonatkozólag, hogy — **mely gazdaságok, mekora területre mennyi babvetőmagot óhajtanak beszerezni, hogy a jövő évi akció céljára a megfelelő szükséges vetőmag-kontingens megvásárolható legyen, azok a gazdaságok, melyek jövő 1931. évben babtermeléssel kivánnak foglalkozni, legkésőbb folyó évi szeptember hó 10-ig közöljék** a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamarával, Debrecen, Hunyadi ucca 5. I. a szükséges adatokkal együtt a jövő évi babvetőmagszükségletüket, melyet a babakció kapcsán óhajtanak beszerezni.

Száz évvel ezelőtt volt olyan olcsó a buza, mint most

Budapest, aug. 27. A világpiaci gabonaárak ingadozása, nap-nap után tapasztalható csökkenése valósággal fejtetőre állitja a józan logikát. A napokban közölték Broomhallnak, az ismert angol statisztikusnak a világtermés várható eredményéről. A kimutatás szerint az idei buzatermés 83.5 millió mázsával volna nagyobb a mult évi termésnél és 69 millió mázsával kisebb a kétévelőtti termésnél.

Ez a többlet azonban csak Oroszország, Argentina és India nagyobb terméséből adódik, ezzel szemben Európa buzatermése 41.4 millió mázsával kisebb atavalyi termésnél. Északamerika buzatermése 21 millió mázsával nagyobb ugyan a mult évinél, viszont 72 millióval kisebb a kétévelőtti termésnél.

Végeredményben a világtermés mérlege nem kedvezőtlen, hiszen itt még tekintetbe kell venni azt, hogy Argentina várható termésredménye teljesen bizonytalan, sőt még Kanada terméseredményei sem pontosak és valószinünek látszik, hogy a végleges eredmény kisebb lesz a most becsült mennyiségnél, mivel időközben Kanadában is csökkentek a kilátások. Ami ezután Oroszország terméstöbbletét illeti, a becslés csak megközelitő lehet és a nagyobb termésről szóló jelentéseket csak fenntartással lehet fogadni. A mult esztendőben is Oroszország olyan híreket terjesztett világszerte, hogy buzatermése tulhaladja a 300 millió métermázsát és csak a gabonakampány megindulása után derült ki, hogy **termése még a 200 millió mázsát sem érte el.** Ha tehát számitásba vesszük ezeket a lehetőségeket és a rendelkezésre álló adatokat, a józan logika azt diktálja, hogy a buza árának javulnia kellene, vagy legalább is az előző évek árnivóján kellene mozognia.

Ezzel szemben azt látjuk, hogy **a világpiacokon mindenütt csökken a buza ára.** Csikágóban például a szeptemberi buza már 87.50 centre csökkent, tehát olyan árnivót ért el, amilyen évtizedek óta nem fordult elő a tengerentuli terménypiacokon.

A budapesti gazobnapiacon az októberi buza 16.50 pengő körül mozog és csak nehány fillérrel drágább a készárupiac buzája. Évtizedekre visszamenően kell kutatni, hogy a mostani árakhoz hasonló árat találjunk. Egy héttel ezelőtt, amikor a buza ára még 17 pengő fölött mozgott, a buza ára az 1867-es és 1897-es évek buzaárának felelt meg, a most érvényben levő árakhoz hasonló árakat azonban csak százévvel ezelőtt fizettek a magyar buzáért.

Az 1830—1834-es átlagos buzaár felelt meg ugyanis a mostani buzaáraknak. Természetesen akkor nem sujtotta a termelőket annyira az alacsony buzaár, mert a termelési költség lényegtelen volts egy méter mázsa buza nagy értéket képviselt, ma pedig egy métermázsa buza árán csupán félpár csizmát kap a termelő.

UJABB MERÉNYLET A KALKUTTAI RENDŐRSÉG ELLEN.

London, augusztus 26. Kalkutta egyik külvárosába ismeretlen tettesek bombamerényletet követtek el a rendőrség épülete ellen, két személy megsebesült.

MEGHALT A LENYELT DARÁZS CSIPÉSÉTŐL.

Buchkirchenből jelentik: Egy 38 éves cselédleány borzalmas módon halt meg. A leány mézet evett amelyben azonban egy darázs is volt. Nyelés közben a darázs megcsipte torkát. Erről a leány még értesíteni sem tudta gazdáját, de már tíz perc mulva a csípés helyének roppant gyors megdagadása következtében teljes öntudatánál, de irtózatos fájdalmak között meghalt.

Csak egy mosolyt

EMBERISMERET.

— Én csak szemébe nézek az embereknek s rögtön tudom, mi a véleményük rólam.

— Na, a zelég kellemetlen lehet magának.

*

Nagymamát, aki hatéves unokájával sétál, majdnem elgázolta egy autó.

— Mit csináltál volna, ha valami szerencsétlenség történt volna velem? — kérdi a nagymama.

— Ugyan nagymama, hát olyan ügyefogyottnak tartsz engem — hogy azt hiszed, nem találtam volna egyedül is haza.

Iskolatáskák, diák-felszerelések, bőröndök, kefék, háztartási cikkek, lábtörlők, fürdőszoba-felszerelések legolcsóbban

Kántor Ernő és Társánál

szerezhetők be.

Debrecen, Városház-épület.

Jó minőségü tégla és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Fürdő ucca 2. Telefon: 610.

Hogy vásárolják az időt

Irta: *Ossip Dymow.*

Amerikai üzletember beszélte el az alábbi történetet:

Évekkel ezelőtt, a nagy telek-spekulációk idején én is spekulálni próbáltam két földdarabbal, melyek közül az egyik délen, másik északon feküdt. Igazában nem is vettem meg a telkeket, hanem csak opciót kaptam rájuk, jogot arra, hogy bizonyos időn belül mindenki más előtt én vehessem meg. Ez az opció megszünt volna, ha a következő szombatig a Smith-társaságnak az esedékes 500 dollárt és a Woods-társaságnak az esedékes 800 dollárt ki nem fizetem. Már vevőim is voltak a telkekre, úgy, hogy az üzletnél biztos 20.000 dollárnyi nyereségre számíthattam.

Ez mind szép volt, de... hol vegyem az 1300 dollárt? Egész New-Yorkot beszaladtam, bekopogtattam minden ajtón, ahol valamit remélhettem, felkerestem minden barátot és ismerőst, de hiába. Nekem nem volt több, mint 45 dollárom és egy szépen bekötött csekk-könyvem.

Már péntek volt. Ezen az estén kellett a két csekket Smith-nek és Woods-nak elküldenem. Itt volt az utolsó dátum. Lázasan dolgozott az agyam, egész képzeletemmel számoltam, kombináltam végetérhetetlenül. Hétfőre esedékes volt az én javamra 1500 dolár egy Williams nevü embertől. Tehát csak arról volt szó hogy két napot nyerjek. 48 órát. 2880 percet! Semivel sem többet! De honnan vegyem ezt a 48 órát? Hogy ugorjam át az órákat, hogy vásároljam meg az időt...?!

És egyszer csak kitünő gondolatom támadt! Két csekket állítottam ki, egyiket 500 dollárra Smith névre, másikat 800 dollárra Woods névre. Hibátlan csekkek voltak, ha egyelőre nem is volt meg a fedezetük. Azután megcímeztem a két borítékot és...

... Betettem Smith csekkjét a Woods borítékjába és Woods csekkjét a Smith borítékjába.

Igy látszólag eleget tettem kötelességemnek. Meghatározott napon fizetést kellett teljesítenem és teljesítettem is azt. De szórakozottságból összecseréltem a címeket. Ez előfordulhat. Ilyesmiért nem megy szét egy üzlet. Sem Smith, sem Woods nem válthatják be csekkjüket a bankban, mert előbb teleofnálniok kell nekem. Én természetesen rövidded azután hozzájuk sietek, hogy kimentsem magamat, megmagyarázom a félreértést és visszacserélem a két csekket. De ezeket a csekkeket már hétfő előtt nem válthatják be, mert a bankok szombat délután már zárva vannak. És hétfőn a Williams által fizetendő összeg is nálam van, nyugodtan fedezhetem tehát belőle Smith és Woods csekkjeit...

Igy vásároltam én a legkülönösebb dolgot a világon: időt! — mondta diadalmasan amerikai ismerősöm.

— Nagyszerű! válaszoltam én. — És emellett még 20.000 dollárt is kerestél!

— Na..., azt épen nem... válaszolt kevésbbé diadalmaskodó hangon amerikai ismerősöm. — Minden úgy történt, ahogy számítottam. Csak egy dolog nem talált: hétfőn megérkezett hozzám a Wiliams csekkje. De nem az én nevemre szólott, hanem valami Harrison nevü emberére. Ezzel a papirronggyal semmit sem tehettem. A gazember Williams úgy látszik szintén kénytelen volt... időt vásárolni...!

A SINGER VARRÓGÉPEK ezután is A LEGJOBBAK!

A jövő hét szombatján indul a debreceni társasutazás Párisba

JAVÁBAN FOLYNAK A JELENTKEZÉSEK.

Vasárnapi számunkban megírtuk, hogy Debrecenből egy nagyszabásu kirándulás indul Párisba. Közöltük a részletes programot is, valamint a költséget. A lefolyt három nap alatt igen sokan jelentkeztek, ugyhogy ma már bizonyosra vehető, hogy a társasutazás eszméje megvalósul.

A jelentkezők valamennyien társaságbeli uri emberek, így az utazás mindegyik résztvevője jól fogja magát érezni, mert nemcsak alkalma lesz meglátni Párist, hanem egy kedves, kedélyes társaságban fog két hetet eltölteni.

A programot teljes egészében ismertettük. A délelőttöket és az estéket szabad rendelkezésre hagyta a rendezőség, míg délutánonkint a társaság Páris nevezetes muzeumait látogatja végig, a Louvreba kétszer is elmennek. Estére a társaság vezetője állít majd össze szórakoztató programot a résztvevőknek, mindenkinek a szájaize szerint. Kiemelkedő pontjai lesznek a párisi tartózkodásnak a két nagy autókörut, melynek keretében megismerkednek majd a résztvevők Páris nevezetességeivel, a város éjjeli életével, nemkülönben nagyon szépnek igérkezik a Versailles-i és a Trianon-i kirándulás. Itt, valamint a Louvreban szakképzett vezetője lesz a társaságnak.

A társasutazáson való résztvétel teljes költsége 350 pengő és ez az összeg hét havi részletben fizetendő. Ha valaki egyszerre kifizeti, ugy még ennél is kevesebb. Ha számításba vesszük, hogy a kiutazás Párisba és a visszautazás 215 pengőbe kerül, azonnal nyilvánvalóvá válik, hogy a rendezőség milyen minimális résztvételi árat szabott meg.

Az indulás végleges terminusa: *szeptember 6.* Másnap, vasárnap reggel 7 órakor találkozik a társaság a Keleti pályaudvarnál. Ismételten felhivjuk a résztvenni szándékozókat, hogy utlevelükről gondoskodjanak, a 12 pengős francia vizumot a mentjegyiroda féláron szerzi meg, ha azt oda legkésőbb szeptember 3-ig beszolgáltatják.

A társasutazáson való résztvételre jelentkezni a menetjegyirodában lehet. A jelentkezés hétfőn délután egy órakor lezárul.

A legrövidebb időn belül megkezdik a Pallagi és Kishegyesi ut épitését

Mint ismeretes, a város versenytárgyalást hirdetett a pallagi és kishegyesi utak burkolási munkájára. A beérkezett ajánlatok átszámitását most fejezték be a számvevőségen. Amint a munka készen volt, Zöld József h. polgármester azonnal felutazott Budapestre, mivel a város a munkanélküliségre tekintettel mielőbb el szeretné végeztetni a burkolást. Sikerült is a kereskedelmi miniszterium illetékes szaközegeivel az ügyet megtárgyalni és az eredmény az lett, hogy az állam megadja a város által kért hozzájárulást.

Az ügy a leggyorsabb tempóban halad az elintézés felé. Már csütörtök délután a jog- és pénzügyi bizottság, pénteken délelőtt pedig a kisgyülés tárgyalja a burkolás megkezdésének ügyét, mely szombaton reggel kerül a rendkivüli közgyülés elé.

A város tehát mindent elkövetett, és pedig jó eredménnyel, hogy ennek a negyedmilliós pengőnél nagyobb közmunkának végzését mielőbb lehetővé tegye.

—

Egy amerikai állam lakossága a rádiózás 60 napos beszüntetését kéri, mert az állandó szárazságnak szerintük a rádióhullám az oka

HOOVER ELNÖK CSAK AKKOR DÖNT A KÉRELEM FELÖL, HA A MEGINDULT TUDOMÁNYOS VITA VÉGET ÉR.

Newyorkból jelentik. Az északamerikai Délcarolina állam lakossága a charlestoni kormányzóság útján táviratilag kérvényt intézett Hoover elnökhöz, amelyben azt kérték, hogy

egyelőre 60 napra szüntessék be a rádió leadóállomások működését,

mert szerintük a rádió vilanyenergiák okozzák azt az abnormális szárazságot, amely az idén oly katasztrófálisan pusztit Amerikában. A délcarolinaiak ezt a feltevésüket az amerikai tudósok állításaira alapitják, akik szerint

az álandó szárazság a rádióhullámok hatására vezethető vissza.

Az első pillanatra ez az állítás és a carolinai lakosságnak ez a követelése egy kicsit amerikaiasan naivnak látszik, ha azonban tanulmányozuk az utolsó évek kutatásainak eredményét az eső keletkezésére vonatkozóan, akkor valóban azt a csodálatos megállapitást tehetjük, hogy

a villamosságnak igen nagy befolyása van a csapadékok keletkezésére.

A tudomány már évek hosszú sora óta tisztában van azal, hogy pozitív elektromossággal telített vízrészecskék jelenléte az úgynevezett kondenzációt, — a vízgőznek vízzé való visszafejlődését jelentékenyen meggyorsítja. Ez a felfedezés birta rá Balstille ausztráliai meteorológust, hogy 1800—2000 méter magasságba kötött léggömböt eresszen fel és a léggömbből kibocsátott Röntgen-sugarak segítségével a vízrészecskéket pozitív villamossággal telítse.

Azt ugyanis a német tudósok már húsz évvel ezelőtt folytatott kísérletezéseik alkalmával megállapitották, hogy a Röntgen-sugarakkal pozitiv villamosságot lehet előidézni. Ballstille az említett kutatásokat az ausztráliai kormány támogatásával még 1914-ben végezte, de most ujból meg akarja ismételni kísérleteit, mert időközben Coolidge hírneves amerikai fizikusnak sikerült olyan különleges Röntgencsövet készitenie, amelyet 250 ezer voltos áram tart működésben és állitólag alkalmas arra, hogy

a felhőkben rendkivül erős pozitiv villamosságot idézzen elő.

Kétségtelen, hogy az elektromossággal töltött vízrészecskék meggyorsítják az eső keletkezését és ebből következtetik az amerikaiak, hogy a rádióhullámok okozzák az eső elmaradását. Ezt a feltevésüket pedig a következőképen magyarázák: a tudósok megállapitották, hogy a rádióhullámok lényegükben negativ villamosrészecskékből áltnak, az pedig valamennyien tudjuk még az iskola padjaiból, hogy a pozitiv és negativ villamosfeszültségek közömbösitik egymást. Az amerikaiak szerint

a rádióhullámok negativ részecskéi közömbösitik a felhők csőképző pozitiv villamosfeszültségét és ez az oka annak, hogy nem tud eső fejlődni. Ez az oka tehát a szárazságnak.

E körül a kérdés körül most heves vita folyik az amerikai tudósok között és bizonyos, hogy Hoover elnök mindaddig nem teljesíti a délcarolinaiak követelését, mig ez a tudományos vita véget nem ér.

És addigra talán véget ér az amerikai szárazság is.

KÉT FIATAL GYERMEK ELTÜNÉSE ÜGYÉBEN NYOMOZ A RENDŐRSÉG.

A tegnapi napon két fiatal gyermek eltünése ügyében inditott nyomozást a debreceni rendőrség, akik már napok óta eltüntek a szülői háztól. Czifra Eszter, Csillag ucca 34. sz. a. lakos beejlentette, hogy 10 éves Imre nevü fia hétfő reggel óta eltünt. Amikor az édesanyja munkába ment, meghagyta a kisfiunak, hogy menjen utána, amit a gyerek meg is igért. Az anya azonban hiába várta, a kisfiu nem jelentkezett. Az eltünt kisfiu világosszőke haju, de a szemöldöke és a szeme fekete. Barna szvettert és szürke nadrágot viselt.

Kotvics László postai alkalmazottnak 15 éves László nevü fia, aki asztalostanonc, tünt el vasárnap este a nyulasi rokkanttelepen levő lakásukról. Azóta sem a munkaadójánál, sem a szüleinél nem jelentkezett. A rendőrség keresi az eltünt kisfiukat.

Párto.juk a hazai ipart! Párfoljuk a hazai ipart!
Mielőtt női és férfi kalap szükségletét beszerezné, okvetlen nézze meg női és férfi kalap nagy raktárát
M. Nagy Mihály kalaposmester
Debrecen, Csapó-u. 17. — Szinház átjáró.
Nem bécsi, se nem külföldi gyártmány, hanem modernül felszerelt budapesti és debreceni mühelyünkben magyar munkások által készülnek.
Férfi nyulszőr kalapok már — — — — — — (P 14-től)
Női legdivatosabb filcz kalapok — — — — (P 6.50-től)
Kalapalakitást és tisztitást elfogadok.
Teljes tisztelettel
M. NAGY MIHÁLY kalapos mester.

Minden darabért felelősséget vállal a
Fainar butorüzlete
Király ucca 4. szám.
Cimre ügyeljen.

Kossuth, Garibaldi és Kosciuskó

Uruguay délamerikai köztársaság fővárosában, Montevideo legszebb terén a kivándorolt magyarok Kossuth, az olaszok Garibaldi, a lengyelek Kosciusko szobrát állitják fel, hogy a három szabadsághős emléke az óhazára emlékeztesse a kivándorlók utódait.

Minap hirt adtunk arról, hogy a Montevideoban élő magyarok Petőfi-szobrot akarnak ajándékozni uj hazájuknak, Uruguay köztársaság önállóságának száz éves jubileuma alkalmából. A szabadságszerető kis köztársaság népe a centennárium alkalmából a fényes ünnepségek egész sorozatát rendezi, melyek csak ez év végével érnek véget. A magyar ifjuság Petőfi Sándor mellett foglalt állást, azonban a vitát végül az öreg délamerikások döntötté kel, amennyiben az U. M. E. Sz. (uruguayi magyar egyletek szövetsége) végül is Kossuth Lajos mellett döntött, tehát Montevideoban Kossuth-szobrot állitanak magyar véreink, mig az olaszok Garibaldi, a lengyelek pedig Koscinsko szobrával ajándékozzák meg uj hazájuk fővárosát.

Az U. M. E. Sz. azonnal munkához is látott. Husz gyüjtőivet bocsátottak ki és 4 iven 134 peso 75 centaros gyült össze, ami 300 pengő körüli összeg. Megalakult a Kossuth Lajos szoborbizottság és Nagy János ügyvezető elnök vezetése alatt már serényen munkához is látott. A befolyt pénzt a „Banco de la Republica" montevideoi pénzintézetnél helyezték el, határozatukról pedig átiratban értesitették Montevideo főváros tanácsát.

Hogy magyar szempontból mily nagy jelentőségü kivándorlásra kényszerült véreink nemes és okos áldozatkészsége, mutatja Montevideo főváros tanácsának határozata. A tanács hálás köszönetét nyilvánitotta a szép terv kezdeményezőinek. Crux tanácsnok pedig inditványozta, hogy Kossuth Lajos, a nagy magyar szabadsághős nevéről uccáról nevezzenek el Montevideoban. Az inditványt egyhangulag elfogadták és még ez évben a montevideói **„Calle Kossuth"**-on a magyar szabadságharc emlékét fogják hirdetni az uccatáblák.

De még több is történt ezen a negezetes, montevideoi tanácsülésen. Battle Pacheco tanácstag hosszabb és lelkes beszédben ismertete Kossuth Lajos életét és müködését, utána pedig Fubini és Dagino tanácsnokok inditványára egyhangulag el határozták, hogy a városi közgyülés elé terjesztik az inditványt. (Azóta már az inditványt el is fogadta a közgyülés, sőt készülnek már a „Calle Kossuth" táblái is a „Commission Centannario" rendeletére.)

Az olaszok Garibaldi, a lengyelek Kosciusko szobrát ajánlották fel Montevideonak, sőt a városi tanács már a Garibaldi-szobor helyét is kijelölte a Boulevard Artigas és a Calle Dante sarkán. Kossuth Lajos szobra is a „Calle Kossuth" környékén fog elhelyezést nyerni.

Eddig a hiradás a Montevideoban történt magyar megmozdulásról. De ezt talán nem is olyan egyszerüen kellene tudomásul venni Debrecenben. Sok szó esik mostanában a külföld rokonszenvének megnyeréséről, a békerevizióról, csak éppen a tettekel maradnak adósok.

Nos hát Debrecen itt is tehetne valamit, ami sok költségbe nem kerül, de mégis eredményes és hasznos. Pl. köszönetet mondana Montevideo tanácsának a határozatért, hogy Kossuth nevéről uccát nevezett el. Elküldeni két diszes vastáblát:

Calle Kossuth
Kossuth ucca

spanyol és magyar nyelvü felirattal, felette, esetleg Debrecen város cimerével, hogy azokat a „Calle Kossuth" elején és végén helyezzék el. Felajánlaná a debreceni Kossuth-szobor masát elkészitésre, mint az a város, ahol Kossuth Lajos a függetlenségi nyilatkozatot tette. Felajánlaná vendégszeretetét Montevideo főváros tanácsának, ha ők id ellátogatnának és kérné jóindulatát az ott élő magyarok részére, no meg a tanács szertetteljes támogatásába ajánlaná az ott lakó, Debrecenből elszármazott magyar munkásokat és iparosokat.

Nehány udvarias levélváltás is mélyebb rokonszenvet válthatna ki, amiből hasznunk lehet.

Mozgalom a vásároknak a kéles elemektől való megtisztitására

A VÁSÁRI KERESKEDŐK TÁRSULATÁNAK FELHIVÁSA.

A kereskedelem, ipar, ugyszintén a gazdálkodók lüktető életének eredője, csirája az országos vásárok stb. voltak, mert a cserekereskedelem folytán, továbbá azon helyes elgondolás alapján, hogy a kereskedő áruját ott kell, hogy értékesitse, ahol arra a legjobban szükség van és az időnek a megválasztása (szezon), amikor azok a legjobban értékesithetők és erre a legalkalmasabb terrériumok a nagyvásárok stb. (sokadalmak) voltak.

Debrecen világhirű jelentőségét az országos nagyvásároknak köszönheti, mert nemcsak helyi kereskedelem, hanem a világ minden tájáról jöttek, sőt ma is jönnek és üzleti találkozót adnak egymásnak a debreceni országos vásárokon, éppen azért, hogy ezen tradicionális, szép multra visszatekintő intézmény, ha már halálra is ítéltetett, legalább multjához illő temetése legyen. Ez volna a helyzet a multra. A jövő nagyvásárjait jelenleg legjobban az alábbiakban vázolhatjuk:

A nagyvásárok helyzete napjainkban egészen megváltoztak, amelyek okai szerintünk három eredőre vezethetők vissza. A közlekedési eszközök rohamos fejlődése. Az emberek lelkivilágának a háború és azt követő idők után való megváltozása. Végül a rettenetes gazdasági válság, amelybe élétét tengeti a gazda, kereskedő és iparos egyaránt.

Kérdés lehetne az, hogy a nagyvásároknak mi közük a közlekedési eszközöknek a kifejlődéséhez ? ! Igen nagy ! Ez a hirtelen válaszunk, mert a kereskedőknek (és főleg illegitimeknek) tömegét löki egyik éjjel a másik reggelre többszáz kilométerre megtartandó másik vásárra és igy természetesen minden nagyvásár rossz, a piacok a nagy árukinálatokat nem birják el, de a költségek nagyok és nem állanak a forgalommal arányban, amelyeknek természetes folyománya a ráfizetés és addig, amig van miből, addig csak jól van, de egyszer jön azon idő, amikor már nincs erőforrás, miből ráfizetni és ezután jön amiért ezen sorok megfródtak és amiért társulatunk küzd, sőt amit már a hatóságok is kezdenek észrevenni a panaszok tömege után.

Társulatunknak és minden kereskedőnek, iparosnak és gazdának, akik járnak vásárra, egyformán érdekének kell, hogy legyen ezen történelmi multu intézményt ezektől a renegátoktól megvédeni és a nagyvásárokat megtisztitani. Tehát visszatérünk egy kicsit, a költségeknek meg kell, hogy legyenek, de minden körülmények között ezután jön a megélhetés, ha ez is megvan, akkor az öregségre is kell, hogy gondoljon az eladó. »A vásár, a vevő rossz« *nem érdemli meg a kiméletet* ezeken az érveken keresztül a már régebben jól begyakorolt vásári élősdiek és ugynevezett hilósok elméleti és gyakorlati kioktatásban részesitők az élet ujonnan kitaszitottjait, akik először lelkifurdalással végzik uj hivatalaikat, de később már megszokásból, mert látják, hogy semmiféle veszély ezen foglalkozásuban nem fenyegeti és igy folyton szaporodnak s ezáltal minden országos vásár és piac meg van mételyezve. Azonban itt megállásnak kell lenni, mert ez igy tovább már nem mehet, mert az áruk eladásánál a hiló (pénzcserélés, méternél lopás stb.), az állat- és egyéb vásárkonál a lemez és hasonló szerencsejátékok stb. és igy mindenki meg lesz kárositva, becsületes kereskedő és a hiszékeny, semmit sem sejtő vevő.

Nyilt üzlettel rendelkezők és vásárra nem járó kereskedők, iparosok talán ugy gondolkodhatnak, hogy mi közünk ehhez és nem azonositjuk magunkat ezekkel. Ez igy leirva igaz, azonban társulatunk ezt máskép és helyesen gondolja, hogy éppen ezen elzárkózottság folytán ezen páriák semmitől viszsza nem riadnak és végezhetik rettenetes árletöréseiket stb. és ebben határt nem ismernek, csak hogy a jóhiszemü vevőket megszerezhessék és kizsákmányolhassák ezen a cimen, hogy igen olcsón árulnak és éppen ez az oka annak, hogy városban *2 héttel a vásár előtt és 2 héttel a vásár után a forgalom megszünik, sőt kisebb helyiségekben teljesen elvonják a készpénzforgalmat, tehát ezekért össze kell fogni kereskedőnek, iparosnak, gazdának, hogy közös fronton ezen szerencsére még kisebbség ellen kellően eljárni tudjon.*

Mi kereskedők és iparosok a kamaránk útján és közvetlenül dr Harsányi Imre ügyv. titkár úr útján céltudatos munkát végeztünk el, a további a rendőrségre vár és már a debreceni kerületi rendőrfőkapitányság éppen ezekben az ügyekben a napokban adott ki körrendeletet, ugyszintén a debreceni kamara területén levő összes alispánok is igy intézkedtek. Debrecen szab. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága is csatlakozott ezen mozgalom támogatására és a legutóbbi nagyvásár már dr Koller József és dr Orosz Árpád tb jegyző urak közremüködésével ennek jegyében tartatott meg.

De ezen mozgalomhoz a kerületi mezőgazdasági kamaráknak is csatlakozniok kellene, hogy ezen ma már országos mozgalom sikerrel járhasson és igy az országos nagyvásárok komoly problémája megoldódna.

Ezen ügyben a rendőrség és csendőrség munkája a legkényesebb, mert a bünösök ismertek legnagyobb részt, csak ezek megfigyelése a fontos és 4—5 nagyvásár után, akiket társulatunk megnevez, ellenőrizni és nyomozni kell, amely után minden vásár meg lesz tisztitva ezektől és igy igen sok szegény ember lesz ezáltal megvédve.

Fenti mozgalomhoz kérjük a gazdák, kereskedők és iparosok csatlakozását, hogy segitségünkre jöjjenek és egyesületeikben és tömörüléseikben ezen anomáliákat tegyék szóvá gyüléseiken, amelyek alapján biztos eredményeket fogunk elérni.

Debreceni Vásári Kereskedők és Piaci Árusok Társulata nevében

az elnökség.

Fehértói Dániel

Dégenfeld-tér 4. sz.
Telefon: 11-85.
temetkezési vállalatának temetései:

Néhai Takács Jánosné sz. Rácz Julánna, élt 35 évet. Temetése folyó hó 28-án, délelőtt féltizenegy órakor az Eötvös ucca 83. számú gyászháztól az Árpádtéri templomban tartandó gyász ima után a Kossuth uccai temetőbe.

Néhai Stefan Juliska élt 3 hónapot. Temetése folyó hó 28-án, délután hat órakor a görög katholikus egyház szer tartása szerint tartandó beszentelés után a Szent Anna uccai temető kápolnájából, a Szent Anna uccai temetőbe.

Mészáros Irénke tisztv. élt 30 évet. Temetése folyó hó 28-án, délután három órakor a református Nagytemplomban tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

Néhai Sándor Béluska, élt 13. hónapot. Temetése folyó hó 28-án, délután öt órakor lesz a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Beke ucca 28. számú gyászháztól a Kossuth uccai temetőbe.

Néhai Bodó Gyuszika élt 3 hónapot. Temetése foyó hó 28-án, délután öt órakor lesz a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Gyöngyvirág ucca 16. számú gyászháztól a Péterfia uccai temetőbe.

Néhai Kovács Sándor élt 2 és fél hónapot. Temetése folyó hó 28-án, délelőtt 10 órakor lesz a református egyház szertartása szerint a Hatvan u. temetőháztól a Hatvan uccai temetőbe.

Az egész életben hü barát

a
SINGER
VARRÓGÉP.
Kedvező fizetési feltételek. Alacsony havi részletek.
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

HOTEL AUGUSZT
Abbazia.
Központi fekvés. Kurpark. Strandfürdő.
Hajóállomás tőszomszédságában. oo
Magyar konyha, magyar vendéglős.

Mindenkinek
érdeke, hogy ruhái olcsón és divatosan legyen elkészitve, — ezt megtalália Keresztesy uri szabónál, Varga-utca 1., a Piarista rendházzal szemben.

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Meteorológiai Intézet jelenti, aug. hó 27-én:

A szép idő az európai kontinens legnagyobb részén tovább tart.

Az elmúlt napon Franciaországban már a 35 fokot is elérte a hőmérséklet Hasonlóan igen meleg Dél-Európa is.

Hazánkban az idő még csak mérsékelten melegnek mondható, a maximumot ugyanis, bár jobbára meghaladták a 25 fokot, a 30-at még nem közelítették meg.

Igen erős volt az éjjeli lehülés: sok helyütt erősen 10 fok alá süllyedt a hőmérséklet Változást a hőmérséklet további emelkedésén kivül legalább 2—3 napig nem várhatunk.

Időprognózis: Egyelőre igen meleg, száraz idő várható.

— A város bizottságot küld ki a Hortobágyi Tógazdaság tanulmányozására. A polgármester a Hortobágyi Halastó szerződésének küszöbén álló meghosszabbítása kapcsán felülvizsgáltatja a tógazdaságot. A bizottság Veres Géza gazdasági tanácsnok vezetésével a napokban kezdi meg munkáját. A bizottság tagjai Debreczeny Jenő és Gergely Jenő törvényhatósági bizottsági tagok.

— Beíratások az állami fa- és fémipari szakiskolában, szeptember hó 1. és 2. napján a helybeli tanulók, szeptember hó harmadikán a vidéki tanulók részére, mindig délelőtt 9—12 óráig. A javító vizsgálatok 2-án, délután 2—3 óráig tartatnak. Az első évfolyamra jelentkezőket szeptember hó harmadikáig fogad az igazgató. — (Széchenyi út 2.)

— A református elemi iskolákban a javítóvizsgálatok szeptember hó 1. napján, hétfőn, a beíratások pedig szeptember hó 2-án és 3-án fognak megtartatni, mindennap délelőtt 8—12 óráig, az illető osztályok tantermeiben Az évnyitó istentiszelet negyedikén, azaz csütörtökön reggel 8 órakor tartatik, minden templomban. Rendes tanitás kezdete 5-én reggel nyolc órakor lesz.

— Rádiósok figyelmébe. A Keletmagyarországi Rádió Társaság, folyó hó 28-án, délután hat órakor tartja harmadik rádióelőadását, (Iparostanociskola tornatermében, Burgondia ucca). Hálózati készülék cimen. Az előadást a „Vatea" Rádió technikai Rt kiküldött mérnöke tartja, megfelelő bemutatásokkal. Az előadás tárgya: Modern hálózati készülékek. Rádió készülélekek kultúrális és társadalmi jelentősége. A készülékeknél fellépő zavarok kikűszöbölése. A tökéletes és modern hálózati készülékek kritériumai A közeljövőben a hálózati készülékkel kapcsolatban megvalótásra kerülő lehetőségek és kilátások. — Az előadás díjtalan. A Keletmagyarországi Rádió Társaság mindennap délután 6—8 óráig hivatalos órát tart (Iparostanociskola, földszint 5. szám, Burgondia ucca), ahol a tagok részére a rádióval kapcsolatos összes kérdésekre díjmentes felvilágositást ad, készülékeket megvizsgált stb Tagsági díj havi ötven fillér. Vasárnap délelőtt 11 órakor a Déri-múzeum előtti téren, a Rádió Társaság megafonos berendezésével térzenét fog tartani.

X Helen Soiety. Daán Ilona hazajött nyaralásából és újra megkezdte a tanitást. Angol, francia nyelvre tanitványokat vállal, úgyszintén énekre Hangot a legelső mesterek módszerével képez, tökéletes lélegzés-technikát és hibátlan hangvételt tanit. Jelentkezés naponta délután 2—6 óráig. — Piac ucca 40. szám. — Próbaének ingyen.

Egy baromfitolvaj bandának is vezére volt a lókötő Szép Imre

A HOMOKKERTBEN MÁR POLGÁRŐRSÉGET SZERVEZTEK A BAROMFITOLVAJOK ELLEN.

Szinte kimeríthetetlen tárháza a kü'önböző bünc selekményeknek Szép Imre kocsis, aki ellen tudvalevőleg legelőször lókötés miatt indult meg az eljárás, azután kiderült, hogy betörést is követett el, míg most azt is megállapította a rendőrség, hogy egy baromfitolvajbandának a vezére volt.

Amikor a Széke'y detektívcsoport teljesen tisztázta Szép Imrével a Busi ucca 13. sz. alatt Tóth Ferencnél elkövetett betörés ügyét, felmerült Szép Imre ellen a baromfilopások gyanuja is. Szép Imre nem is tagadta, hogy nagyon sok baromfilopásban vett részt. Földy Imre detektívcsoportvezető fogott hozzá a rengeteg baromfilopás tisztázásához és csak nagyon alapos és nehéz munkával sikerü't Szép Imre ellen az összes bizonyitékokat megszerezni, amelyek meglepő eredménnyel jártak. Kiderült ugyanis, hogy Szép Imre két testi-lelki cimborájával, Boros Dániel Wolaffka-telep, Bajnok u. 23. sz. alatti lakossa' és Furka László Bajnok u. 21. sz. alatti lakossal együtt követte el a baromfilopásokat. A Wolaffka-telepről indultak ki és főleg a Homokkertben müködtek, de később kiterjesztették a működésüket a többi telepekre is. A Homokkertben már annyira pusztitották a baromfiállományt, hogy az ottani 'akosság polgárőrséget szervezett a tolvajok ellen.

Kihallgatásuk alkalmával valamennyien beismerték a lopásokat. A rendőrség mindhármójukat őrizetbe vette.

—

X A Német Gyermekotthonban, — megkezdődött a beíratás, naponta 5—6 óráig. Német nyelvtanítás iskolás gyermekeknek, a teljes kiképzésig. — Hat éven aluliak állandó német játékdélelőttök. Piac ucca 34. szám, lift.

— Benyovszky István budapesti festőművész a Hortobágyon. Benyovszky István, az országosnevü festőművész a nyár folyamán hosszabb időt töltött a Hortobágyon, ahol a pusztai életet tanulmányozta. A kiváló fővárosi festőművész ugyanis Juszkó Béla és Garay Ákos mellett ma a magyar puszta leghíresebb speciális festője s a Petőfi pusztájának szerelmese. Benyovszky István a hónap közepén rövid időre félbeszakította tanulmányútját s Mezőkövesden dolgozott, ma azonban ismét kiutazott a Hortobágyra, ahol hosszabb ideig fog tartózkodni. Bizonyos, hogy az ő hortobágyi kirándulása révén néhány értékes pikturával fog gyarapodni a speciális magyar festőművészet.

X Használt tankönyvek vétele, eladása, tankönyvkötés vászonsarokkal, negyven fillér. — Irószerek, fényképészeti cikkek, havirészletre. Előhivás, másolással együtt öt óra alatt, szakszerü, lelkiismeretes munka. — **Springer** könyv-, fotoüzletébtn.

— Az evangelikus iskolai pótbeirásokat, szeptember hó 1. és 2-án, azaz hétfőn és kedden délelőtt 8—1 óráig eszközli, szeptember hó 3-án, dél előtt kilenc órakor istentisztelet, 4-én 8 órakor kezdődik a rendes tanitás.

Polster igazgató.

X Bartalis tánciskolájában, szeptember hó hetedikén, délután hétórai kezdettel, este pedig kilenc órai kezdettel, saison megnyitó össztánc. Tisztelettel meghívom volt növendékeim és össztánclátogatóimat. Vendégeket szívesen látok Tánctanfolyam szeptember hó 16-án, este nyolc órakor kezdődik, Simonffy ucca 1-C. második emelet. Bartalis.

X Felhivom a Városi Dalegylet tagjait, hogy folyó hó 30-án, délután hat órakor, a Városháza közgyülési termében, pontosan megjelenni szíveskedjenek, több ügy megtárgyalása végett. Elnökség.

— Gyorsjárású, (exploziós) motorkezelő tanfolyam nyilik meg, szept. hó kilencedikén, a debreceni m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolában. A tanfolyam tartama hat hét. Előadások este 6—9 óráig. A fősúlyt a gépjárművek szerkezetére és elméletére fektetik s a gyakorlati vezetésre is alkalmat nyújtanak azoknak, akik a vezetői vizsgát, (a rendőrségnél) letenni óhajtják. A tanfolyam díja 29.30 pengő. A tanfolyami vizsga díja 11.70 pengő, az autóvezetői gyakorlatok díja 70 pengő. Felvehető minden 18 évet betöltött egyén, aki irni-olvasni tud. Beíratkozás mindennap délelőtt 10—11 óráig és délután 3—5 óráig az igazgatóságnál, (Széchenyi út 2.)

— Egy szegény családos ember, a pénzügyi adóhivataltól a Kossuth ucca 7. számig elvesztett 10 pengőt. Kéri a becsületes megtalálót adja be a kiadóhivatalba.

Killer Edénél olcsóbb

most, mint valaha. Fennállásom óta egyetlen törekvésem, hogy

Killernél szebb és jobb butort

kaphasson. Hálószobák, ebédlők, uriszobák és mindenféle butor- és kárpitosáruk beszerzésénél

Saját érdeke tehát meggyőződni,

hogy ez nem üres reklám. Tegyen hát egy próbát és látogasson meg, minden vételkényszer nélkül és meggyőződik, hogy

legelőnyösebben vásárolhat Killernél

Debrecen, Piac ucca 68. sz.

Veled

Arany köd ült a föld felett
Tavasz volt...
S felettünk szeliden terült
Az égnek selymes kékje szét.

Velem voltál...
Ajkamra várt parányi szád
S mig halgattam a lelkedet
Az estbe hajló fák alatt
Rólunk suttogott a csend

Meséltél...
Nem volt nálamnál
E percben boldogabb —
S mig kezemben remegett kezed
A szivedhez ért a vágyam
Lelkem fehér virága, —
És megcsókoltalak.

Tavasz volt...
A fák lombruhába öltöztek
És mosolyogva bomladoztak ki
Az első hamvas orgonák.

Debrecen, 1930.

Dr. Boros Jenő.

—oOo—

Anyakönyvi hirek

Házasságok: Fehér József—Seres Julia. Weisz Jenő—Lévai Ilona. Papp Sándor—Hajdú Ida. Kiss László—Balosi Zsuzsánna.

Születések: Géder József tanító, (iker) Éva és Judit. — Bujdosó István, fuvaros, leány Juliánna — Pálosi József földmives, leány Ilona. — Szőke János majoros, fiú Ferenc. — Klein Salamon kereskedő, leány Ágnes.

Halálozások: Vályán György rk. 75 éves, Borsovai ucca 10. szám — özv. Varga Jánosné ref. 84 éves, Epreskert ucca 25. szám — Bodó Gyula ref. 3 hónapos, Gyöngyvirág ucca 16. szám Horváth Antal rk. 64 éves, Teleki u 24. szám. — Takács Bádint ref. 72 éves, Vörösmarty ucca 13. szám — Balogh Ernő ref. 4 hónapos, gróf Vecsey ucca 16. szám. — Mészáros Irén ref. 28 éves, József kir. herceg ucca 11. szám. — Mihók Veron ref. 22 éves Álmosd. — Sándor Vilmos ref. 13 hónapos, Beke ucca 28. szám.

X Tankönyvek használt és új állapotban, az összes iskolák részére kaphatók **Csáthy Ferenc** rt. könyvkereskedésében, Ferenc József út 8. szám.

Bristol szálloda
BUDAPEST

legszebb pontján, a Dunaparton.

Uj vezetés mellett ajánlja:

Előkelő patinás szállodájának gyönyörü szobáit. a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő polgári árakon:

Egy ágyas uccai	P 10—16-ig
Egy ágyas udvari	P 6—10-ig
Két ágyas uccai, dunaparti	P 24—40-ig
Két ágyas uccai	P 20—24-ig
Két ágyas udvari	P 15—18-ig

A jobb szobák árai fürdőszobával értendők — Minden szobában hideg és meleg viz. telefon, rádió.

Ettermi árak:

Complett reggeli: kávé, vagy tea, vagy kakao egy tojással, vajjal és jam-al	P 1.20
Kitünő ebéd vagy vacsora menü	P 2.40
Kitünő ebéd, vagy vacsora menü előétellel	P 4.—

Ezen lapra

hivatkozással a szobaárakból külön engedmény. — Szobarendelés lehetőleg 2—3 nappal előbb eszközlendő. — Bristol szálloda szobáiból és terraszáról a leggyönyörübb kilátás nyilik a Dunára és a budai hegyekre.

Közérdekű levelek

MÉGEGYSZER A LAKÁSKÉRDÉSRŐL

Tekintetes szerkesztőség!

A háború előtti időben amidőn még a gabonának maximális ára volt, mindenki azt hitte, hogyha majd elkövetzik az az idő, amikor szabad lesz a termény, megfizethetetlenek lesznek az árak. És mégis mit látunk. Egy ideig mentek is azok felfelé, de egyszer csak kezdett esni... majd zuhanni... ma pedig ott tartunk, hogy a kormánynak kellett közeblépni, hogy már ne zuhanjon.

A lakáskérdés is ilyen lefolyású lesz. Egyideig ugyan emelkedni fognak az árak, de mikor már nivellálódott, zuhanni fognak s talán el fog következni az az idő is, amikor a kormánynak kell fenntartani az árakat. Nem kell tehát félni a lakásfelszabadítástól. Annak csak örülni fognak a most szabadrendelkezés alatt álló lakók, — a munkanélküliek, az iparosok, na és legvégül a házigazdák. Mert ez az áldatlan állapot úgy sem tart soká. Nincs meg a természetes kicserélődés, mely volt a háború előtt, a lakások elhanyagoltak, mert nincs a gazdának pénze arra, hogy kötött lakbér mellett még javíttatásra is teljen. És ha volna, sem szívesen végeztetne olyan lakáson, melyben kötött lakbérű lakó lakik. A lakóknak és a házigazdának is egyforma érdek, hogy minél előbb felszabduljon a lakás.

Egy objektiv szemlélő.

—oOo—

X Óra-, rádió- és finom műszerész munkákat, pontosan és olcsón készít, Debreczeni, Péterfia ucca 4. szám.

— **Ellopták a sátorponyvát.** Csire János kefekötő, Arany János ucca 11. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, — aki az éjszaka folyamán az udvarról ellopot egy sátorponyvát, a sátorkarókkal együtt. A nyomozás megindult.

X **Vitárius,** Kossuth ucca 17. szám alatti üzlete mielőtt itt megszünne árúcikkeit hihetetlen olcsó áron adja. Szabóknak meglepő ár!

X **Tankönyv-vásár! Tankönyvcsere.** Használt tankönyv féláron, Bőhm Ferenc könyvkereskedésében, Ferenc József út 7. szám, (Bika-szálló mellett)

— **A juhász elverte a mezőőrt, aki tolosban érte a juhokat.** Ez évnek a tavasszán történt, hogy Szücs Lajos, debrecenkörnyéki juhász jahi a tilosba tévedtek. Észrevette ezt Király Ferenc mezőőr, aki figyelmeztette a juhászt, hogy hajtsa el a juhait a szabad legelőre. Szücs goromba hangon válaszolt vissza, mire a mezőőr kijelentette, hogy a juhokat behajtja a községházára. A szóváltás még hevesebb lett, majd az őr megragadta a juhász szürét, hogy azt zálogba elviszi. Szücs erre felemelte a kampótbotját s olyan erővel vágott a mezőőr arcába, hogy azt menten elborította a vér. Az esetből kifolyólag hatósági közeg elleni erőszak miatt indult meg a bünvádi eljárás Szücs Lajos ellen. Tegnap tárgyalta ügyét a debreceni törvényszéken a dr. Rózsa Lőrinc tanácsa. A vádlott azt hozta fel védekezésül, — hogy ő önvédelemből vágott az őr arcába, azonban a bíróság bűnösségét megállapította és harminc pengő pénz büntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

X **Swoboda kályhát vásároljon.** — Gyár: Budapest, Andrássy út 14. sz. Kapható: Bészler és Dávid, Debrecen.

X **Iskola könyveit már most megveheti,** használt tankönyveket veszünk eladunk. Jobb most, mint a szeptemberi torlódásban. — Irószerek, rajzszerek, legnagyobb raktára Antalffy József cégnél, Szent Anna és Varga u. sarok. Telefon: 612. szám.

A világhirű

Mercedes-Benz

személy és teherautók
és a M. kir. áll. Vas-, Acél- és Gépgyárak által gyártott
tehát **magyar gyártmányu**

MÁVAG-MERCEDES-BENZ

teherautók, autóbuszok és különleges autók vezérképviselete és eladási központja:
MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL RT. Budapest, IV., Váci-utca 24.
Körzetképviselet: Révész Imre Debrecen, Hunyadi-utca 21. sz.

Mint az ürgét, ugy akarta kiönteni lakóját egy házigazda, hogy megszabaduljon tőle

A padlásról vizet eresztett a lakásba.

A kötött lakások miatt nagyon sok házban valósággal hadiállapot van a lakó és a házigazda között. A házigazda szeretne megszabadulni a lakótól, viszont a lakó maradni akar és igy folytonos kellemetlenkedések teszik türhetetlenné a lakó helyzetét, hogy megunva a vexaturát, kiköltözzön a lakásból. A házigazdák dicséretére legyen mondva, nagyon ritka házban kerül komoly ellentétekre a sor, de viszont némely házigazda nagyon is elragadtatja magát és semmiféle eszköztől sem riad vissza, hogy a lakójától megszabaduljon.

Arra azonban eddig még nem volt példa, hogy a házigazda nem törődve a saját házának az épségével, ki akarja önteni a lakóját a lakásból, mint az ürgét. Már pedig ezt a legujabb trükköt is alkalmazta egy debreceni háziur. A lakó reggel elment a dolga után és csak délben tért vissza a lakásába. Amikor bement a szobába, nagy meglepetéssel látta, hogy a szobában csupa viz minden. — **A menyezetről csorgott a viz, nedves volt az ágynemü, vizesek voltak a butorok, a padlón pedig tócsában állott a viz.** A lakó megdörgölte a szemeit. Odakünn a legnagyobb kánikula, hetek óta nem esett az eső és a szobában mégis csupa viz minden.

A lakónak gyanus volt a dolog, felment a padlásra, **ahol a legnagyobb meglepetésére a padlás tele volt vizzel és a menyezet egy darabon fel is volt bontva.** Mivel az egész házban csak a lakó és a háziur lakik, a lakó szerint csak a házigazda hordhatta fel a padlásra a vizet, hogy őt a lakásából kiöntse. A kiöntött lakó, akinek a rengeteg viz sok kárt okozott, a rendőrségen tett feljelentést a nem mindennapi trükkel dolgozó háziur ellen.

— **A múlatság vége.** Molnár Sándor Máv. asztalos, a Böszörményi út egyik korcsmájában múlatott, ahol sikerült olyan kellemes mámorra szert tenni, hogy végül a Mikepércsi úton levő téglagyár mellett feküdt le aludni. Reggel azonban kellemetlen meglepetésre ébredt, mert eltünt a zsebéből az Omega zsebórája, a kalapja és a megmaradt néhány pengő pénze, úgyhogy a kára száz pengő. Feljelentést tett a rendőrségen, ahol megindult a nyomozás.

X **Megjelent Pali bácsi könyvtárának első könyve, mely igen szép kiállitásu képes-meséskönyv, darabonként ötven fillérért kapható a „Debreczen" szerkesztőségében és kiadóhivatalában.**

A DEBRECZEN

APRÓ-HIRDETÉSEKET

hétköznap este fél 8 óráig
szombaton este:

1/2 10 óráig

vesz fel

a kiadóhivatal: József kir. herceg-utca 1. (Bika-épület)

Csak egy mosolyt

AZ ÜZLETEK HELYZETKÉPE.

Az egyik kereskedő kérdi a szomszédjától:

— Mondja Kerekes úr, talán megint ebzárlat van?

— Hogy-hogy?

— Mert egy hét óta a kutya sem volt az üzletemben.

—

KARRIER.

Fiatal tanonc lép egy nagy textilcég szolgálatába. A fiú élénk, ügyes, tanulékony, azonban egy hibája van: hazudik. A cégfőnök maga elé citálja és nagy komolyan igy szól hozzá:

— Tudod-e fiam, mi történik nálunk azzal a tanulóval, aki folyton hazudozik.

— Igenis, tudom, — hangzott a gyors válasz — amikor megemberesedik, kiküldi a cég vidékre utazónak...

—

OK ÉS OKOZAT.

— Miért tartóztatták le?

— Mert lekéstem a vonatot.

— Hiszen ez nem büntetendő cselekmény

— Nem, de ha le nem késtem volna, nem fogtak volna meg.

—

SEGITSÉG.

Két alak beszélget:

— Holnap jön a szabóm pénzért. Számíthatok a segítségedre?

— Kérlek, nagyon szívesen. Csak mondd meg, hogy mikor jön és ott leszek. Ketten csak ki tudjuk dobni.

—

NEM ENGED A FELESÉGEM

Bíró: Mégis csak vakmerőség kellett hozzá, hogy világos nappal merészelte elkövetni a rablást.

Vádlott: Tetszik tudni, bíró úr, este nem enged el a feleségem hazulról.

—

BORBÉLYNÁL.

A borbély mondja egy vendégjének.

— Azt hiszem, hogy egy ízben már borotváltam uraságodat.

A vendég: Téved ön. Ezek a sebhelyek az arcomon még a háborúból erednek.

— **A városi nőipariskola** fehérnemű és felsőruhavarró osztályaiba, szeptember hó 1—3. napjain, délelőtt 9—1 óráig lehet beíratkozni, az intézet igazgatóiirodájában, (Burgondia ucca 1.) első emelet). Ebben az iskolában rendes tanuló lehet, aki valamelyik közép iskola negyedik osztályát sikerrel elvégezte, élete 14-ik életévét betöltötte s egészséges testalkatát orvosi bizonyitvánnyal igazolja. Akiknek ez iskolai képesitésük nincsen meg, felvehetők tanfolyamhallgatóknak. A tanfolyamhallgatók elméleti órákra nem kötelesek járni, gyakorlatilag ugyanolyan képzésben részesülnek, mint a rendes növendékek, de végbizonyitványt nem kapnak s tudásukat csak családjuk körében érvényesithetik. Tandíj egész évre 80 pengő, ifjúsági könyvtárdíj 5 pengő, géphasználat 6 pengő. — Az először beíratkozók ezenfelül még 15 pengő beíratási díjat fizetnek. Különben az iskola igazgatósága a hivatalos órák alatt minden szükéges felvilágositást megad.

Ipariskolai Igazgatóság.

LENCSE

idei, felvidéki, nagyszemű, a zsizsikmentes, kapható termelőnél, 5 kg-os tételben, kg-ként

EGY PENGŐ.

Nagy tételben árengedmény. Vénkert. Domokos Lajos u. 6.

Gyászrovat

özv. BOTH ISTVÁNNÉ MEGHALT.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy felejhetetlen édesanya, nagymama, — testvér, nászasszony és jó rokon

özv. Both Istvánné sz. Szőke Sára

életének 81-ik, özvegységének 26-ik évében hosszas szenvedés után csendesen elhunyt. Drága halottunkat f. hó 28-án, délután három órakor fogjuk Török Bálint ucca 21 számú gyászházunktól a Kistemplomban a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után, a Várad uccai temetőben levő családi sírhelyen örök nyugalomra helyezni. — Nyugodjék békében! — Bánatos gyermekei: Juliánna özv. Szőke Ferencné, István nejével Kéki Eszterrel, János nejével Barna Máriával. — Unokái: Both József és Katóka, Both Manyika férjével Csobai Károllyal, Szőke Ferenc, István, nejével és Erzsébet. — Testvére: özv. özv. Aszalós Ferencné Szőke Zsuzsánna gyermekeivel. — Nászasszonya özv Kéki Józsefné gyermekeivel. — Valamint az összes közeli és távoli rokonok nevében is. — A temetést Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Horváth Antal Máv. nyugbéres, 64 éves korában elhunyt. Temetése aug. hó 28-án, délután öt órakor lesz a Szent Anna uccai temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint. — A temetést Gebauer tem. vállalata rendezi.

Ballabás László a Bika-szálló volt főpincére, 40 éves korában elhunyt. Temetése augusztus hó 29-én, délután félöt órakor lesz a Kossuth uccai temetőháztól a református egyház szertartása szerint. — A temetést Gebauer temetkezési vállalata rendezi.

—oOo—

X Calasanzi Szent József reálgimnáziumisták! Bitter: Németnyelvkönyv, I. oszt. megjelent, már kapható, Springer könyv, papir fotoüzletében. — Ugyanott minden tankönyv kapható használtan is.

— **Kétezeréves obsit.** Londonból jelentik: A Britisch Múzeum rendkivül érdekes lelettel gazdagodott, amely világot vet az ókori Britannia megszállására a rómaiak által. A kérdéses tárgy bronztábla alakú elbocsátási okmány, amelyet Gemellus káplár, 25 évi szolgálat után kapott s amely elbocsátottnak s utódainak a római polgárjogot biztosítja. Kitünik az okmányból, hogy Gemellus a ponnoniai „Tampianus" első lovasezred káplárja volt, s a táblán felsorolt többi nevek mutatják, hogy a rómaiak egyébb tartományaikból, különösen Pannóniából származó csapatokat tartottak kint Britanniában.

— **Szélhámos birtokvásárló.** Szegedről jelentik: A rendőrség ma letartóztatta Szabó József volt gazdatisztet, aki Pálffy Ferenc szatymazi gazdálkodótól megvásárolta 75 holdas birtokát, teljes felszerelésével, azzal, — hogy a vételárat három hét múlva fizeti ki. Ezután beütl a birtokba s a fizetési határidő eljöttével egyetlen fillért sem tudott fizetni. A gazda ekkor rájött a csalásra és megtette a feljelentést Szabó ellen, akit letartóztattak. A vizsgálat megállpaitotta, hogy hasonló módon már sorozatos szélhámosságokat követett el s nemrégiben töltötte ki kétévi börtönbüntetését.

— **Gyermeklab a kutya szájában.** Makóról jelentik: A görög katholikus temetőben a csősz kutyája egy gyermeklábat hozott a szájában. A csősz azonnal a kutya után ment és az egyik sir mellett megállott. A csősz figyelmesen megvizsgálta a sírt és ott egy elásott csecsemőhullát fedezett fel, — amelynek a lába és egyik keze hiányzott. Azonnal jelentést tett a rendőrségnek, ahonnan bizottság szállott ki a helyszinre.

DUGULÁS ÉS ARANYERES BÁNTALMAK.

gyomor- és bélzavarok, máj- és lépdúzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József" keserű víz, naponként többször bevéve, hathatós segitséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József víz alhasi megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. A Ferenc József keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Dum-dum golyóval agyonlőtte a kedvesét.** A Leutasch melletti tóban bezúzott fejjel holttan megtalált Sraus Mária gyilkosakén elfogták a meggyilkolt leány szeretőjét, Masser Simont, egy földbirtokos fiát. A fiú bevallotta, hogy vasárnapra találkát beszélt meg a leánnyal az erdőbe. Mikor a leánnyal együtt ült az erdőben, dum-dum golyóval töltött fegyverét a térdére helyezte és ebből a helyzetből adott le egy lövést a leány fejére, miáltal a koponya teljesen összezúzódott. Ezután a holttestet a tóba dobta. Tettének okául azt hozta fel, hogy a leány áldot állapotban volt és semmi reményük nem volt arra, hogy házasságra léphessenek. Ezért elhatározta, — hogy kedvesét is és magát is megöli.

— **Kinai banditák elhurcoltak egy olasz hittéritőt.** Hongkongi jelentés szerint egy milánói származású olasz misszionáriust kinai banditák elfogtak és elhurcoltak.

— **Tanonctartó mesterek figyelmébe!** A városi iparostanoniskolában az iskolai év szeptember hó elsején megnyilik. Azok a tanoncok,akik már eddig is iskolába jártak, szeptember hó 1—5 napján, délelőtt 8—12 óráig, és délután 3—6 óráig kötelesek jelentkez, iskolai beosztásuk s iskolai díjaik befizetése végett, az parostanoncskolában, a földszint 3. sz. teremben. Ugyanezen dő alatt kötelesek befratkozn azok a tanoncok is, kik újonnan szerződtek s eddig még iskolába nem jártak. A rendes tanítás szeptember hó 9-én kezdődik, tekintettel a szeptember 8-iki ünnepre, ekkorára minden tanuló köteles magát ellátni az iskolában használatos tankönyvvel és iskolai szerekkel s azzal jönni fel, — már az első órára. Akinek tankönyve és tanszere nem lesz, azt az iskola látja el ezekkel a munkaadó számlájára s nem fizetés esetén a tanszerköltséget közadó módjára hajtja be, az elsőfoku közigazgatási hatóság a törvény idevonatkozó értelmében. Felhívom ezért a tanonctartó mestereket, hogy tanulóikat a fent megjelölt időben feltétlenül irassák be, mert aki ezt elmúlasztja, késedelme iskolai mulasztás számba megy s a mulasztást a hatóság szigoruan bünteti. Gondoskodjanak továbbá a munkaadók az iskolai tankönyv és tanszerek beszerzéséről is s ne kényszeritsék az iskolát ezek kiadására, mert ebből az iskolának is, nekik is, csak kellemetlenségeik támadnak. Az iskolakönyvek és tanszerek ugyanazok, mint amelyek az elmult iskolai évben voltak. Különben etekintetben az iskola igazgatósága mindenkinek megadja beirás alkalmával a felvilágositást.

Ipariskolai Igazgatóság.

— **Felfüggesztették a kecskeméti erdőhivatal két főtisztviselőjét.** Fáv István főispán hivatali sikkasztás gyanuja miatt felfüggesztette a kecskeméti városi erdőhivatal vezetőjét Bakkay József főmérnököt és helyettesét, Fodor Vince mérnököt. A két tisztviselő ellen dr. Zimay József polgármester házivizsgálatot rendelt el, s olyan szabáytalanságok derülte ki, — hogy az íratokat átlették a kecskeméti ügyészségre, ahol dr. Kenyeres Balázs vizsgálóbíró indította meg a bűnvádi eljárást, a két városi tisztviselő ellen, akiket a főispán most azonnali hatály lyal, mindennemü illeték fizetése nélkül felfüggesztett.

— **Nyolchavi fogházat kapott a pénzhamisitó kőműves.** Szegedről jelentik: Ez év tavasszán hamis ötve filléresek kerültek forgalomba Békésen. A csendőrség hosszabb megfigyelés után elfogta a hamis pénz készitőjét, Müller János ötvenéves kőművessegédet, akit azután a szegedi ügyészség fogházába szállított. A szegedi királyi törvényszék ma vonta felelősségre a hamis pénz készitéséért és nyolchónapi fogházra itélte. — Az itélet jogerős.

— **Halálos fürdőzés a kisvárdai strandon.** Nyiregyházáról jelentik: Kisvárdán Prager Lajos a strandon fürdés közben belefulladt a vizbe. Az elmerülő fiatalembert senki sem vette észre és már csak a holttestére bukkantak rá. A nyomozás megállapitotta, hogy Preger régebb idő epilepsziában szenvedett, s valószinűleg hirtelen roham következtében elvesztette az eszméletét s igy fulladt bele a vizbe.

— **Műsoros délután a Munkásotthonban.** A Munkásotthon vigalmibizottsága, folyó évi augusztus hó 31-én, vasárnap délután öt órakor a Munkásotthon (Margit-fürdő) nagytermében, műsoros délutánt rendeznek, amelyen a Munkásotthon kiváló működvelő gárdája, kiváló műsorszámokkal fogja szórakoztatni a közönséget. A műsor a következő: 1. Toborzó. b) Finndal. Énekli a Vasasdalkar. — 2. Szaval: Bartha József. — 3. Karinthy: Ott ki beszél. Párjelenet. — 4. Táncduett. Előadják: Végh Lajos és Geng Gy. — 5. Gyermektolvaj. Dráma egyfelvonásban. — 6. Kuplék. Előadja: Nagy J. 7. Szaval: Faragó András. — 8. A nap kisütött. Énekli a vegyeskar. — 9. Táncduett: Előadja: Nagy János és Holló Mária. — 10. Fínom házikoszt. Tréfa egyfelvonásban. — 11. Népdalegyveleg. Munkásinduló. Énekli a Vasasdalkar.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A gabonatőzsdén az üzletidő első felében ismét igen lanyha volt az irányzat. A márciusi buza majdnem 18 pengőre esett, az októberi buzát 16.30 pengőig kötötték a határidőpiacon, aminek az arbritrázseladásokon kívül az volt egyik oka, hogy a tengerentuli gabonapiacon tegnap ismét másfél centtel esett a buza ára. A készáruvásáron ugyancsak alacsonyabb árak mellett kötötték az üzleteket. Közvetlenül zárlat előtt azonban exporthírekre fedező vásárlások keletkeztek a határidőpiacon.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza októberre 16.30, 16.28, 16.34, 16.38, 16.40, 16.45, 16.50, 16.59, zárlat 16.59—16.60; márciusra 18.05, 18.02, 18.09, 18.01, 18.10, 18.15, 18.25, 18.30, zárlat 18.29—18.30; májusra 18.37, 18.40, 18.42, 18.48, 18.50, 18.55, 18.60, 18.63; zárlat 18.63—18.64.

Rozs októberre 10.32, 10.34, 10.38, 10.36, 10.42, 10.48, 10.56, 10.60, zárlat 10.60—10.62; márciusra 11.50, 11.55, 11.57, 11.66, 11.78, 11.80, zárlat 11.80—11.82.

Tengeri szeptemberre 15.70, zárlat 15.90—16.10; májusra 15.30, 15.35, 15.37, 15.40, 15.43, 15.50, 15.60, 15.72, zárlat 15.71—15.72.

Transitó tengeri májusra 13.70, 13.75.

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 16.60—17.10, 78 kg 16.80—17.30, 79 kg 16.90—17.50, 80 kg 17.00—17.60, felsőtiszai 77 kg 16.10—16.40, 78 kg 16.25—16.60, 79 kg 16.40—16.70, 80 kg 16.50—16.80, jász. 77 kg 16.40—16.70, 78 kg 16.50—16.80, 79 kg 16.70—17.10, 80 kg 16.80—17.20.

Rozs pestvidéki 9.70—9.80, egyéb rozs 9.70—9.80, tak. árpa I. 14.50—15.00, tak. árpa II. 13.75—14.25, felsőmagyarországi sörárpa 18.50—20.00, egyéb sörárpa 16.75—17.75, repce 27.25—27.75, tiszai tengeri 15.80—16.00, zab I. uj 15.50—16.00, korpa 9.00—9.20.

A termény- és magpiac félhivatalos árjegyzései: Fehérbab 42—44, biborhere 35—40, fehérhere 160—180, nyulszapuka 50—60, baltacim 32—35, Viktória borsó 16—20, expressz borsó 15—17, lenmag nagy 39—40, tavaszi bükköny 21—23, szöszös bükköny 36—40, tökmag 34—36, mák 73—75, muhar 13—14, csillagfürt 14—15, őszi borsó 24—26.

RENDKIVÜL ALACSONY ÁRAK A DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYVÁSÁRBAN.

A vásár rendkívül lanyha volt. Vevők csak későn, 9 óra felé jelentkeztek. Ez a körülmény is nyomta az árakat.

Buza 15—15.50 és a bolette, rozs 8—8.50 és a boletta, árpa 12—12.50, zab 14—14.50, tengeri 14—14.80, lucerna 5—6.60, széna 3.50—6.50, lóhere 5—5.50, bükköny 4—4.50, szalma (alom) 1.50—2, szalma (rozs) 2.50—3, szalma (zsup) 3, 1 kéve 14—16 fillér.

VERSENYTÁRGYALÁS

Hajdunánás téli szénszükségletére

A kereskedelmi és iparkamara értesíti érdekeltségét, hogy Hajdunánás megyei város nyilvános versenytárgyalást tart a város 1930—31. évi szénszükségletére.

Az összes szükséglet a szén kalóriájához képest 600—1200 q. A szén 1—2 havi időközökben lesz szállitandó. A szállitás 1930 október hó 1-én veszi kezdetét. Az ajánlat csak hazai szén szállitására tehető. Bővebb felvilágositás megtudható a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Kassa-ut 29. szám alatti kislakásos bérházakban szeptember 1-ére egy szoba, konyha és kamarából álló lakás 32 pengő havi bér fizetése ellenében kiadó.

Bővebb felvilágositást ad a telepfelügyelő.

Polgármester.

29261—1930. fj.

HIRDETMÉNY.

Az 1930. évi XXX. t.-c. 23. §-ának 4. bekezdése alapján közhirré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi augusztus hó 30-án, szombaton dé'előtt 9 órai kezdettel rendkívüli közgyülést tart.

A közgyülés tárgysorozata a városháza hirdető tábláján ki van függesztve s azonkívül a közigazgatási kiadóhivatalban is megtekinthető.

Debrecen, 1930 augusztus hó 27.

Zöld József s. k.
tb. h. polgármester, főjegyző

NYILT-TÉR

***E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.**

Szenzációsan szép és elsőrangú minőségű, őszi és téli gyapjuszövetkülönlegességek megérkeztek: **Feldheim Imre posztóházába, Piac ucca 43. sz.** (Svetits palota). — Figyelje kirakataimat! — Olcsó, határozott árak! — Tiszti anyagok minden árnyalatban!

SPORTHIREK

Az Attila standard csapatával jön vasárnap Debrecenbe

DANKÓ A BOCSKAYBAN JÁTSZIK CSÜTÖRTÖKÖN A BALHÁTVÉDPOSZTJÁN.

Miskolc és Debrecen versengése a professzionista labdarugósportban talán még jobban érdekli a közönséget, mint amennyire nagy érdeklődést keltett az amatőrvilágban. A professzionizmus első esztendeiben a Bocskay ugyancsak kemény leckéket kapott az Attilától s még akkor is kemény dió volt a miskolci csapat a kék-sárgák számára, amikor a második osztályban szerepelt az Attila. Nincs ez most sem másképpen. A miskolciak kitünő halfsora, elsőrangu védelme nem lett gyöngébb azóta sem, a második ligába va'ó zuhanása pedig csak arra volt jó, hogy még jobban erősítésre, igyekezetre serkentse az Attila vezetőségét. A miskolciak csatársora megerősödött a mult szezon óta s az uj csatársor a jó halfsorral és védelemmel a háta mögött nem teszi könnyüvé a debreceniek munkáját a vasárnapi Attila—Bocskay mérkőzésen.

Természetes az, hogy a Ferencváros—Bocskay mérkőzés előtt a Bocskay vezetősége iparkodik kijavítani minden hibát csapatán, hiszen a most vasárnapi meccs, az Attila ellen, már nem alkalom a kisérletezésekre. A Budai 11. a Postás és a Nemzeti mérkőzések egyformán megmutatták, hogy nagy hiányosság tapaszta'ható a baloldali hátvéd posztján s ennek az ürnek a betöltését nem lehet tovább halogatni. A sürgető szükségben Miskolcra folyamodott a Bocskay FC elnöksége, ahol legutóbb szabaddá lett Dankó, az Attila sok sikert látott hátvédje, miután az első osztályban élvezett javadalmazását az Atti'a nem volt hajlandó a második osztályban is megadni számára. Dankót sikerült megnyerni a Bocskay számára s a kitünő hátvéd már csütörtökön a tréningen együtt játszik a kék-sárgákkal, ha pedig vendégszereplése sikerül, az Attila ellen is beállítja a Bocskay elnöksége.

A centerha'f-válságnak Sághy visszaszerződtetésével történt megoldása után így valószínüleg megoldódik vasárnapra a bekkválság is és így a Bocskay megtalálja azt a standard csapatát, amely a Ferencváros ellen a siker reményével veheti fel a küzdelmet.

A nagy erőpróbára, a vasárnapi mérkőzésre teljes standard csapatával jön át az Attila, amelynek éppen ugy érdeke, mint a Bocskaynak, hogy kemény, de fair küzdelemben derüljön ki: mit ér az a csapat, amellyel a klub a bajnoki küzdelembe indul.

Nagyváradon, Nyiregyházán, Mátészalkán, Kisvárdán és Debrecenben a Menetjegyirodák árusitják a jegyeket a Ferencváros-Bocskáy mérkőzésre

MÁR SZEPTEMBER ELSŐ NAPJAIBAN VÁLTSA MEG A DEBRECENI KÖZÖNSÉG JEGYEIT.

Debrecenben még soha nem látott, példátlan sport attrakcióvá teszi a szeptember 7-iki Ferencváros—Bocskay mérkőzést a vidéknek már most megmutatkozó nagy részvétele. A tapasztalt érdeklődésre tekintettel Nyíregyházán, Mátészalkán a MÁV menetjegyiroda vette a kezébe a jegyek árusítását, Nagyváradon pedig szintén a menetjegyiroda árusítja a jegyeket a különvonatra, amely ismét tömegesen hozza Debrecenbe a nagyváradi sportközönséget, mint egykor, a békevilágban. A vidék kisebb városaiban mindenütt lázba hozta a sportközönséget a mérkőzés s a hajduvárosoknak ugyszólván mindegyike autóbuszokon küldi sportrajongóit Debrecenbe.

A vidék jegyellátását ugy oldotta meg a Bocskay FC, hogy a tribürjegyeket hétfőn és kedden, a korzóülést és az á'lóhelyet pedig a következő napokon, szombatig, szeptember 6-ig árusítja a vidék részére. A vidék a saját menetjegyirodájánál — amelyik hozzá legközelebb fekszik — veheti meg a jegyeket, a jegyvásárlók utalványokat kapnak, amelyek ellenében vasárnap, szeptember 7-én a menetjegyirodában, vagy a pályán vehetik át az utalványok tulajdonosai belépti-jegyeiket. Mindenki számára, aki ülőhelyre vá't jegyet, helyről gondoskodik a Bocskay, kéri azonban a debreceni közönséget, hogy a jegyváltással siessen és még szeptember első napjaiban váltsa ki jegyeit, mert például egészen bizonyos, hogy Debrecen és a vidék a tribünjegyeket még az árusítás első két napján, szeptember elején és másodikán elkapkodja. A korzóülések kibővítéséről gondoskodott a Bocskay elnöksége, itt mindenki kap ülőhelyet, aki szeptember 6-ig kiváltja jegyét. Természetes azonban, hogy a korzóülések legjobb helyeire az kap jegyet, aki siet a jegyváltással, a később jelentkezők már csak a pótkorzóülésekre kaphatnak belépőjegyet.

Igy minden ok megvan arra, hogy ne halogassa senki sem jegyének kiváltását, még a Bocskay tagjai sem, akiknek ez egyszer a pá'yán nem lesz módjukban jegyet váltani. Olyan jelentős kedvezményben részesülnek ezen a mérkőzésen a Bocskay tagjai, hogy méltán elvárhatja tőlük a klub: a pályán való tolongás elkerülése céljából már e'őre megváltják a jegyeket. Szeptember 6-án, szombaton estig kaphatnak csak kedvezményt a tagok, ameddig az elővételi kedvezmény tart. A pályán már mindenkinek a rendes helyárakat kell megfizetnie.

A páratlan sport attrakció meglátogatására minden tagjának s minden debreceninek helyet iparkodik biztosítani a Bocskay, természetes azonban, hogy ebben kéri a debreceni közönségnek a segítségét is, amely a jegyvált's siettetésében nyilvánulhat meg.

—

FELHIVÁSOK.

Felkérem a PIFC összes játékosait, hogy f. hó 28-án, azaz csütörtök este fél 8 órára a Kis-Debrecen vendéglőben teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Tárgy: A vasárnapi csapatösszeállítás. Pontos megjelenést kér az *intéző.*

Felkérem a Testvériség összes játékosait, hogy ma dé'után fél hat órára a DRASE pályán tréningre kivétel nélkül megjelenni szíveskedjenek — *Intéző.*

APRÓHIRDETÉSEK

Állást kereső férfiak

Nyugdíjas tisztviselő irodai, pénztárnoki vagy ehez hasonló állást keres szerény dijazással. Cim a kiadóban. 1572

Ragasztót felveszek, Vértesi, Csapó ucca 21. sz. 1827

Betöltendő állás férfiak részére

Ügyes fiú, kifutónak felvétetik — Krausz, Csapó ucca 99. szám alatt. 1872

Ragasztókat állandó munkára felveszek, Weintrub, Csapó ucca 58. 1869

Kifutófiút, ki már nem iskolaköteles, azonnal felveszünk Antalffy könyvkereskedés. 1873

Bizományos árusító felvétetik, megélhetés biztositva, Orgován, Sámsoni út 2. szám alatt. 1832

Kádársegéd felvétetik, Baross ucca 2 szám. 1831

Csizmadiasegéd felvétetik, — Balmazújváros, Petőfi-tér 13. Andirkó Imre. 1845

Fényképésztanulót négy középiskolával felvesz, Perczel műterem, Szent Anna ucca 10. 1850

Kifutó fiút, felvesz a Galamb sütőde, Vörösmarty ucca 2. szám. 24 h 8—28

Kifutófiú felvétetik, cukorkagyár, Hatvan ucca 28. 1834

Ügyes ügynököket keresünk Debrecen, Hajduböszörmény és környékére. — Csakis jó megjelenésü és beszélőképességü — urak jelentkezzenek. — Singer Varrógép Rt., — Debrecen, Piac 79.

Jómegjelenésü üzleti érzékkel is biró, most érettségizett fiatal embert felveszünk. — Cim a kiadóban. 1825

Betöltendő állás nők részére

Tanulólányok felvétetnek, Bartha Dánielné nőidivatterme, Csillag ucca 58. 1881

Egy tiszta rendes megbizható asszony, irodatakaritást, vagy privátlakást felvállalna, délelőttre, vagy délutánra, Bárdos Józsefné, Kút ucca 138 szám. xx

Kifutóleány felvétetik az Arany Bika fürdő melletti csemege üzletbe. 1892

Kézileány és kifutó felvétetik Vértessinél, Csapó ucca 21. szám 1893

Szakácsnő, ki elsőrendüen főz, — szeptember elsejétől alkalmazást nyerhet. Jelentkezni lehet a kiadó hivatalban, vagy Károly Ferenc József út 58. szám alatt. Jg.

Kiszolgálóleányt középiskolával, varrásban ügyes, keresünk. Kulcsár Imre és Fia papirkereskedők. 1846

Keresek egy középkoru magános asszonyt, aki minden házidolgot vállal, Győry csemegeüzlet — Kálvintér 3. 1860

Kiszolgálóleány és kifutó felvétetik. — Márton Kálmán u. 11. 1783

Hangszerek

Iskolahegedűk, vonók, tokok, mindennemü hangszerek, húrok és alkatrészek — zükségletét legelőnyösebben beszerezheti Szendrő hangszeráruházában, Batthyány u. 22. szám. 16-9-24

Oktatás

Eladó egyéves, alighasznált, „Gassé" traktor, 20 16 erős, hármas ekével, 35 leveles tárcsás boronával, teljes felszereléssel H-böszörmény, Weszprémy Gáspár ucca 5. Kovács Gyulánál. 1838

Angolt vagy franciát beszélő német nevelőnőt keresek egész napra teljes ellátással 11 éves fiam és 8 éves leánykám — mellé. Zongoráznitudó előnyben. Cím az Uránia pénztáránál megtudható. 1762

Német órákat ad dr. Kövessi, Harsányi Gusztáv ucca 25. szám. k.

Gyorsirást, gépirást tanitok biztos kipróbált módszerrel. Darabos ucca 1. első emelet, déli fél 1 órától fél 2 óráig és este félhéttől. 1309—IX-4

Élelmiszer és ital

Zamatos bor 64 fill. 5 liter vételnél 60 fill 10 liter vételnél 58 fill Otelló vörös 80 fillér, 5 liter vételnél 72 fillér Üvegeket veszek magas áron. Glück I. Magoss-Györgyt-ér 9. szám bor- és csemegeüzlet. Ugyanott segéd felvétetik. 16—9—15

Lenese, idei, felvidéki, nagyszemü, zsizsikmentes kapható termelőnél, öt kg. tételben, kg-ként 1 pengőért, nagy tételben árengedmény, — Vénkert, Domokos Lajos ucca 6. szám. S.

Gazdasági eszközök

Tanitónő, magyar—német, elmenne úriházhoz nevelőnőnek, pusztára is. — Cim a kiadóban. 1830

Teljes ellátás

Két középiskolás kislányt teljes ellátással felveszek. Rákóczi 9., uccai lakás. 631 9-12-ig

Iskolákhoz közellakó tanár az iskolai évre teljes ellátásra elvállal 2 középiskolai fiu vagy leánytanulót. Zöldfa u. 7. sz. xx-IX-10-ig.

Szolid családnál egy r. kath. elemi vagy polgárista leány a folyó tanévre teljes ellátásra felvétetik. Rákóczi u. 18. x

Egy vagy két felsőbb iskolás leánykát, teljes ellátásra elfogadok, ahol igazi szülői szeretetben részesülnek. Cim a kiadóban. 1573

Gyermektelen családnál 2 középiskolai fiu v. leány tanuló teljes ellátásra felvétetik. Tóth Jenőné. Arany János u 11 620-8 31

TELJES ellátásra külön szobában elfogad két középiskolai tanulófiút vagy leányt iskolai idényre — keresztény uricsalád. Domokos Lajos ucca 6. — központtól 12 perc. s

Középiskolai növendékeket, teljes ellátásra vállalok, zongora használattal Nagy Károlyné, Kétmalom u. 4. szám. 1111

Iskolás lányokat, teljes ellátásra elfogadok, Méliusz-tér 4 szám. 1861

Kisebb diák, teljes ellátásra, havi 60 pengőért felvétetik, — Csapó ucca 47 1887

Középiskolás gyermekeket, teljes ellátásra elfogad izr. család, Hatvan ucca 36 sz.

Felsőbb iskolai, vagy egyetemi hallgató nőt, teljes ellátásra, lég fütéses külön szobával elfogad Nagy Gyula műhimző, Bikaépület. 1859

Középiskolai tanulókat, teljes ellátásra elfogad izr. uricsalád, Goldstein Simonffi ucca 26 szám. 1852

Két középiskolás fiút teljes ellátásra úricsalád elvállal, Rákóczi ucca 36 szám alatt. 1272

Gondos, teljes ellátás és nevelésre elvállalok, izr. középiskolai tanulót. — Glück Sándorné, Arany János ucca 54. T.

Tanár
középiskolai növendékeket teljes ellátásra elvállal. Cím a kiadóban. 1025

Izr. család
egy-két iskolai leánytanulónak lakást, esetleg ellátással adna, — Hatvan ucca 36. szám, keresztépületben. x

Két középiskolai
tanulót felvesz, teljes ellátásra, nyugalmazott főjegyző család Magoss György-tér 28.
957—VIII.—30.

Középiskolai
diákokat vagy diáklányokat ellátásra elfogadok. Maróthy György-ucca 17 1787

Középiskolai
diákot teljes ellátásra elfogad gyermektelen uricsalád. Varga 6.
1793

2— 3közép.
vagy főiskolás leányt, vagy fiút, teljes ellátásra elvállalok. Esetleg hivatalnok urat, Szent Anna ucca 39.
1198 VIII—31

Ajánlat

Fazekas
kézimunkaüzlet készít a legolcsóbban és jól a legújabb minták szerint előrajzolást, fehér nemü hímzést, varrást, monogramozást. Kézzel hímzett tablettek futók, kisebb teritők, kis függönyök, gyerekecsi takaró állandóan raktáron, rendelésre rövid idő alatt készítek, Szent Anna ucca 6. szám alatt 1063

Beiratás
előtt gyermeke szemét vizsgáltassa meg szemorvossal. Szemüveg receptjét pontosan elkészíti Löbl látszerész, — Piac u 63 774-9-16

Friss tej,
elsőrendü minőségben állandóan, télen-nyáron házhoz szállítva. Megrendelhető Zöldfa ucca 14a. 1255 VIII.28-ig

Szemüvegek
készítője — orvosi receptre is — Nagy Kálmán látszerész, Piac u. 73 Pauló vésnöknél. — Javítások szakszerüen készülnek.
1264 VIII-31

Zongorahangolást
javitást, legolcsóbban, szakszerüen végzek, — Takács hangszerkészitő, Piac ucca 75 szám.
13-a—visz.

Ablakok,
jobbminőségüek és egy szerübbek továbbá hármas ikerablakok minden nagyságban készen kaphatók. Blattner Kálmán telepén, Nagyvárad ucca 14. szám. (Miklós ucca végén.)

Tégla
elgjobb minőségü, bármily mennyiségben, a legjutányosabb árban házhoz szállítva kapható Balogh és Vértessy téglagyár. Telefon 318
221 9-10

Takarítás,
mosás, vasalásért lakást adok, Késes ucca 64. szám. 1800

Férfi
női és gyermekfehérneművarrást, hímzést, javítást szakértelemmel olcsón készít. Sas u. 2. Üzlet h4-8-31

PADLÓLAKK
magasfényü, legszebb színekben, kiváló minőségben nagyon olcsón kapható. Stern festék. üzletben. Debrecen. — Piac u. 10. Bikával szemben. — Ugyanott padloska-, svábbogár, patkány- és egérirtó megbizható minőségben kapható

Gallérokat, ingeket
legszebben, legolcsóbban tisztitok, 4 nap alatt, Budapesti képviselet, Simonffy ucca 7 szám 1125-12-31

Magyar játékkártya
32 lapos, nagy alaku I-a. minőség, reklám ára: 1.60 pengő, Piac ucca 64. szám. trafikban 14—v

Örökbe vennék
olyan árvaleányt, vagy idősebb házaspárt, akinek néhány ezer pengő vagyona van Leveleket „Hűséges gondviselő" jeligére a kiadóba kérek. 1879

Órajavitás
darabja már 2 P-től — jótállással. Aranyat, — brilliánst legmagasabb árban veszek, Bercsényi Béla, Csapó 38. — Iparostanonciskolával szemben 1845

Sodrony,
matrac, hármas szekrény, ágy, asztal, szék eladó. Hatvan u. 21.
1843

Tartós
villanyondolálást, — Heuna hajfestést Takarékosságra is, speciálisan készitek, „Margit" hölgyfodrász, Szent A. ucca 5 23 h 9—27

Óra,
ékszerjavitások legjobban, olcsón jótállással, „Óraüzem". Tört aranyat magas árban vesz Biattner Árpád, Csapó u. 12. Címre kérem ügyelni. 1858

Gondja van
gyermeke kiházasitásánál? Ettől a gondtól menti meg a „Kiházasitás" bútor és kelengye termelő szövetkezet. — Központ: Budapest, Rottenbiller u. 6b. Debreceni vezérképviselet: Miklós u. 7. Hivatalos órák 9—12-ig, 4—6-ig. Érdeklődjön még ma! Előnyös 1 évestől minden koru leánygyermek részére. Ügynököket, körzetképviselőket keresünk 1446

Figyelem!
a legjobban étkezhet a Bádogos ucca 1. szám alkoholmentes étkezdében. Reggeli, ebéd és vacsorára előfizetőket kihordásra és bentétkezésre elfogad Ludeserné. 1885

Képkeretezés,
üvegezés, tükrök foncsorozása olcsó árak mellett Blattnernél, — Csapó u. 12. 1858

Szemüveget
receptre is legjobban, legolcsóbban készit — Debrecen legrégibb látszerésze, Fischer, Piac u. 21. 1839

Kereslet

Traktorhoz
bérszántást keresek, H. böszörmény, — Weszprémy Gáspár ucca 5. Kovács Gyula 1837

Házat vennék,
a Nagytemplom körüli uccákon, vagy más közelebbi főuccán, 25—35.000 pengőig. Megbizottam Ingatlan Iroda, Miklós ucca 7. sz. 1866

Földbérleteket
keresek, bármilyen nagyságban, Dienes József OFB. Ingatlanforgalmi irodája, Füvészkert ucca 16. szám. 25 h w.

Boros hordókat
veszek, nagyság megjelöléssel, Csók ucca 3. szám. 1768

Lakás kereslet

Keresek
feltétlen tiszta egy szobás, konyhás, speizos lakást, lehet előszobával is. Ajánlatokat a kiadóba kérek. „Kis család" jeligére.

Szeptember
15-ére vagy okt. 1-ére keresek 1 szoba, előszobából és mellékhelyiségekből álló lakást. Cím a kiadóban. 1338

Keresek
október hó elsejére két szoba-, előszoba- fürdő szoba-, konyha- és mellékhelyiségekből álló modern villalakást, a Vénkertben, vagy más a város központjához közel fekvő helyen. — Címeket bérmegjelöléssel és leirással „Kertség" jeligére a kiadóhivatalba kérek. Sz.

Kiadó lakás

Pinceszoba,
világos, szép nagy — szept. 1-ére kiadó. — Árpád tér 18 1848

Kiadó
azonnal két szoba, előszoba, konyha, üvegezett verandával, mellékhelyiségekkel. Epreskert u. 7 1847

Egy
szép szoba, konyha, és spájz, ujonnan festve, ujra kiadó. Eötvös u. 85 szám 1842

Kiadó
Homokkert, Ovoda u. 15. Egy szoba, konyha, fáskamara szept. 1-ére havi 20 pengőért 1836

Egy
szép pinceszoba kiadó. Kertész u 6 1835

Egy
pinceszoba, elsejére kiadó, Ajtó ucca 16 sz. 1868

Kiadó
szoba, konyhás lakás, virágos, csendes udvarban, azonnal Bercsényi ucca 8. szám. 1884

Kossuth ucca 67.
szám alatt, két szoba, előszoba, konyha, speiz kiadó. 1882

Kiadó
két szoba, konyha, és speiz, a piac közelében Cim a kiadóban. 1888

Egy
nagy szoba, előszoba, lakásnak, vagy irodának, elsejére kiadó — Csapó ucca 39. 1880

Egy szoba,
konyha, mellékhelyiségekkel kiadó, Méhusztér 15. szám. 1891

Divatszalonnak
irodának, rendelőnek s garson lakásnak különösen alkalmas háromszobás modern lakás kiadó. Érdeklődni lehet Piac ucca 41. szám, házfelügyelőnél. 375

Ujra kiadó
a Zápolya ucca 3 szám alatti, különálló négyszobás, kényelmes úri lakás, nagy parkos udvar közepén. 1878

Miklós
u. 25. számnál uccai 3 szobás és egy udvari egyszobás lakás kiadó. Tulajdonos Galamb sütőmester. h24-8-28.

Kiadó
egy szoba, konyha és spájz szept. 1 Homokkert, Sz. Pap István u 24 szám. 1855

Udvari
bútorozott szoba kiadó második épület, balra, Varga ucca 11. 1812

Kiadó
november elsejére négy szobás uccai lakás mellékhelyiségekkel együtt egészséges nagy udvar. Nagyvárad u. 14.
1781

Négyszobás,
modern emeleti, uccai lakás azonnal beköltözhető. Csapó 24. 1802

Orvos
és ügyvéd urak figyelmébe! Gyönyörü 3 szobás uccai lakás fürdő- és cselédszobával, hozzáépitve váró- és rendelőszoba azonnal beköltözhető. Cím a kiadóban 1803

Kétszobás,
fürdőszobás lakás, garsonnak, vagy fiatalpárnak, azonnal kiadó. — József kir. herceg ucca 35. földszint balra, — negyedik lakás.

Kiadók
a nagyállomás közelében 2 szobás emeleti lakások. Homokkert, — Bánffy u. 14. sz. 1731

Bútorozott szoba

Egy
különbejáratú uccai bútorozott szoba kiadó. Batthyány u. 1. szám, II. kapu 1857

Szépen
bútorozott tágas uccai szoba kiadó. Piac u. 22., II. 4. 1857

Uccai
elegánsan bútorozott szoba kiadó, Piac ucca 79. sz. II. emelet 1887

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba, úriembernek kiadó, Miklós ucca 21. sz keresztépület 1877

Különbejáratú
bútorozott uccai garson szobát keresek elsejére. Ajánlatokat kérek „Garson" jeligére a kiadóba 1876

Különbejáratú,
világos, jól bútorozott szoba kiadó, Széchenyi ucca 15. szám. emelet. 1862

Különbejáratú
csinosan bútorozott — uccai szoba fürdőszoba használattal kiadó. Simonffy 38 x

Kiadó
bútorozott szoba központi fűtéssel, fürdőszobahasználattal, Perczel, Szent Anna 10.
1851

Két
egymásbanyiló bútorozott szoba együtt vagy külön-külön kiadó. — Piac 59., II. 1844

Különbejáratú
tiszta, csinosan bútorozott szobák kiadók. — Kossuth 60 1841

Különbejáratú
bútorozott szoba kimondott uricsaládnál urhölgynek olcsón kiadó. Szent Anna u. 64. Keresztépület. 1840

Különbejáratú
bútorozott szoba intelligens urnak, vagy — hölgynek kiadó. Rothermere (Darabos) u. 20.
1792

Szép
bútorozott szoba kiadó egyetemi hallgatóknak is, Nyil ucca 116 1752

Bútorozott szoba
egy-két szolid nőnek, esetlig ellátással kiadó, Hatvan ucca 36 szám, keresztépületben. x

Két személynek
butorozott szoba, középiskolásoknak kiadó. — Rothermere ucca 36. sz.

Bútorozott
szoba a Kollégium közelében diákoknak villanyvilágitással kiadó. Cserepes u 16 1772

Üzlet, műhely, raktár

Kiadó
üzleti helyiség, forgalmas helyen, Cegléd u. 18 szám 1800

Üzlethelyiség
több forgalmas uccára nyiló, sarok házban kiadó. Eötvös u. 66 sz.
IV B.

Eladó ingóság

Eladó
vaságy, szekrény és ebédlő plüsdivány. — Piac ucca 16 szám, II. emelet, 4 ajtó 1878

Eladó
egy teljesen felszerelt előnyomda, harisnyakötőde, Hatvan ucca 16 szám. 1890

Eladók
kitünő varrógép, ruhaszekrény éjjeliszekrény rézdiszü halványkék ágy matráccal, kosár kerti bútorok, Széchenyi-kert, Erőss Lajos ucca 14. 1863

Eladó ház

Nagyjövedelmü
modern családi ház jutányosan eladó. Szent Anna u. 39. szám.
1198—8—31

Eladó föld

Eladó
26 hold föld tanyával, négy kilométerre a városhoz. Értekezni lehet Nap ucca 4. 1870

Telek,
az Andrássy úton, 1237 négyszögöl, olcsón, s esetleg megosztva is, eladó. Ingatlan Iroda, Miklós ucca 7 1865

Tetétlenen
415 kat. hold birtok, kövesút mellett, legkedvezőbb fizetési feltételekkel, egészben, vagy részletekben eladó. Értekezhetni lehet dr. Hódy és dr. Böszörményi ügyvédek irodájában, Debrecen, Piac ucca 77. szám. Telefon 7-80 szám 1856

Eladó földek:
9 hold a Fáv dülőben, 7 hold az Ujföldön, a Vedres dülőben 6 hold az Acsádi úton, Gerébitelep mellett, felerészben búzatermő. Értekezni lehet Pacsirta u. 28. szám, reggel 8—10 óra között 1853

Balmazújvároson
eladó 25 kat. hold szántóföld, kedvező fizetési feltétel, Ingatlan Iroda, Miklós ucca 7. szám 1864

Eladó
Tisztviselő telepen 300 n. öl saroktelek Értekezni ugyanott, Forgács u. 7. Balkány
1315-VIII 28

Vaggongyár mögött
öt hold szőlő gyümölcsös, lucernás, veteményes megfelelő lakóházzal és épületekkel kiadó. Esetleg részes gazdálkodásra is. Érdeklődés Mandel Zsigmondnál, Pásti ucca 2. reggel 8 órakor és délután 2 óráig.
18-a—VIII—31.

Birtok bérlet

Farkaskutya,
vértiszta, him, kétéves, gyönyörüen trenirozott eladó. Bercsényi ucca 8. szám. 1883

Eladó állatok

Földbérletek:
Vérvölgyön 45 holdas, Halápon 50 holdas. — Tiszadobon 486 holdas, s Debrecenhez 40 kilométerre egy 2300 holdas birtok bérbeadó, Ingatlan iroda, Miklós ucca 7 szám. 1867

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF. — a TISZANTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.